

Pirmadienį, rugpiūčio 30 d. J. E. Kardinolas William O'Connell minėjo 30 metų sukaktį, kaip jis vairuoja Kristaus laivelį Bostono arkivyskupijoje. Jo Eminencija paėmė Bostono arkivyskupijos vairą mirus Arkivyskupui John J. Williams.

ISVYKO SESERŲ
NAUJOKYNAN

Norwood, Mass. — Pereitą antradienį iš Bostono laivu į New Yorką, o iš ten traukiniu į Chicago išvyko p. Marijona Uždavinytė uoli darbininkė šv. Jurgio lietuvių parapijos jaunimo draugijos ir parapijos. Marvė Uždavinytė nuvykus į Chicago įstojo Seserų Kazimieriečių naujokynan. Ten ji bus ne viena, bet trys Norwoodietės. Sveikatos ir ištermės linkime pasiaukojimo darbe.

ŽYDAS KINIJOS KARO
VADAS

Anglų spauda rašo, kad Kinijos karo vadas yra žydas, Morris Abraham Cohen, žinomas visoj Kinijoje vardu — generolas Ma. Žydelis Cohen gimęs Anglijoje. Sulaukęs 16 metų amžiaus buvo nuvykęs į Kanadą. Po kelių nepasisekimų, Vancouveryje kiniečių mieste susidraugavo su kiniečiais ir pasidarė jų artimiausiu draugu. Tuo laiku Dr. Sun Yat Sen, kiniečių vadas planavo padarvoti sukilimą Kinijoje. Žydelis Cohen buvo labai susidraugavęs su Dr. Sun Yat Sen, bet pasaulinis karas juodu išskyrė. Po karo Kinija tapo respublika ir Dr. Sun Yat Sen buvo respublikos prezidentu. Atsirado ir žydelis Cohen, kuris tapo Kinijos prezidento dešinioji ranka.

Bet žydelis Cohen nenorėjo gyventi Kinijoje. Jis grįžo į Kanadą ir anksčiau Edmontone. Jis ten tapo kiniečių vadu. 1922 m. grįžo į Kiniją su kiniečiais nirkliais ir tapo prezidento Dr. Sun Yat Sen artimiausiu draugu — nalydovu. Kinijos prezidentas žydeliui Cohen pavedė armijos vadovybę. Po dviejų metų jis tapo paskirtas Kinijos karo ministru. Jis kiniečių buvo nenamainomas vadas. Kur dabar yra ir ką Cohen veikia nėra žiniu, bet spėjama, kad jis užima svarbiausią poziciją Japonijos — Kinijos karo lauke.

VAŽIUOKITE

LIETUVON

Per

DARBININKO
LAIVAKORČIŲ

366 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
TEL. BOSTON 2680.

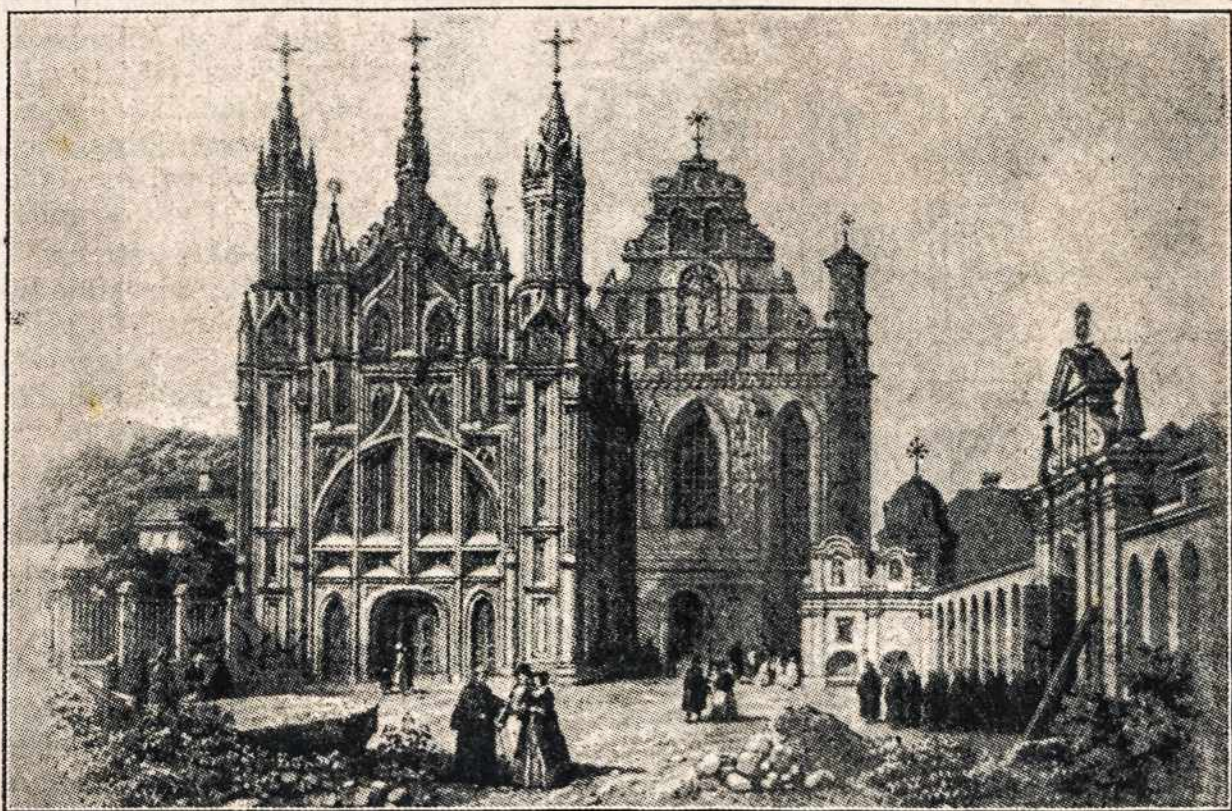
EINA NUO 1915 METŲ

TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday), RUGPIŪČIO (August) 31 D., 1937 M., No. 65.

TEL. SOUTH Boston 2680

KAINA 5 CENTAI

Lenkų okupuotoje mūsų sostinėje Vilniuje yra daug gražių ir architektūros atžvilgiu didžiųjų vertingų bažnyčių. Šiame paveiksle matome šv. Onos ir Bernardinų bažnyčias; dešinėje pusėje matyti šv. Mykolo bažnyčios šventorius.

Iš "Darbininkų Tėvynės" Sovietų Rusijos

Londonas, — Šiomis dienomis iš Rusijos grįžo garsus laikraščių korespondentas Webb Miller, kuris rašo apie dabartinę padėtį Sovietų Rusijoje. Jis rašo, kad dešimt metų atgal, kada ėjo Stalino kova su Trockiu, Leningrado darbininkai Stalinui padovanojo plieno šluotą. Ta šluota buvo ženklas, kad komunistų partiją reikia išvalyti. Stalinas šią šluotą su energija šiandien vartoja. Stalinas ir pradėjo valymo darbą nuo raudonosios armijos generolų, dramatistų, rašytojų, industrijos vadų, teatrų direktorių ir net parkų direktorių ir eina taip toli, kad greitai laiku liks visagalintis Stalinas.

Tikrų žinių apie "krviną valymą" sunku gauti, bet iš patikimų šaltinių surinktų žinių galima sakyti, kad daugiau kaip 500 žmonių buvo sušaudyti. Desetkai tūkstančių žmonių areštuota, ištremta ir atleisti iš vietų.

Apkaltinimai yra įvairūs, bet pagrindinis, tai tas, kad nubausti visus tuos, kurie žodžiu, ar veiksma ar net mintimi nesutinka su Stalino vadovybe Sovietų Rusijoje.

Reikia atminti, kad Rusijoje ir kitose šalyse, kur viešpatauja diktatūra nukrypti nuo "partijos linijos" yra skaitoma didžiausiu prasižengimu, ypač jei tas, kuris nukryps, užima svarbesnę vietą.

Pereitą vasario mėnesį, korespondentas susitikęs Maskvoje Povilą Lavinską, Izvestijos užsienio skyriaus redaktorių. Šiandien Lavinskio jau nėra. Jis dingio be žinios. Iš šėsių bolševikų žurnalistų su kuriais jis pietavęs Maskvoje, keturi dingio. Pora iš jų areštuoti ir vienas ištremtas. Užsieniu Reikalų komisariato valdininkas, p. Neymann, kuris ruošęs Sovietų prekybos sutartį su Jungtinėmis Valstybėmis irgi dingio be žinios.

Jacob Doletsky, Tass žinių agentūros direktorius

taipgi dingio. Yra gandy, kad jis buvo areštuotas ir bandė nusižudyti, bet jokių tikrų žinių nėra. Daugiausiai nukentėjo šiame valyme tie bolševikų valdininkai, kurie turi reikalių su užsieniais ir tie, kurie gyvena užsieniuose.

Karts nuo karto Stalinas pavartoja savo plieninę šluotą ir iššluodavo šimtus tūkstančių narių iš bolševikų partijos, bet dabar to nepakanka. Dabar eina masiniai šaudymai, areštai, ištėrimai ir atleidimai iš vietų.

Tas parodo, kad Stalinas jaučia, kad dabartinė padėtis yra kritiškesnė už Trockio pasipriešinimą, kada tik keli tūkstančiai buvo iš partijos pravartiti.

Dabartinis "valymas" yra vienas iš rimčiausių ir liečia centro komiteto narius, kurie yra tikri Sovietų Rusijos karo laivyno, raudonosios armijos, visų valdžios departamentų, mokyklų, universitetų, jaunimo organizacijų ir teatrų vadovai.

Priešasčių šio "valymo" negalima surasti, nes visi valdininkai yra taip įbauginti, kad jie neturi drąsos teikti bet kokių žinių. Paprastas pilietis žino tik tiek, kiek skelbia cenzūruoti laikraščiai. Tūkstančiai bolševikų dingsta be jokio pranešimo spaudoje.

Dažnai apie masinius šaudymus yra paskelbta kokiame nors provincijos laikraštyje, kurių yra apie 10,000 Rusijoje ir kadangi korespondentai iš užsienių jų visų neskaito, tai tikro skaičiaus sušaudytų negalima sužinoti, bet iš surinktų žinių galima sakyti, kad nemažiau kaip 500 jau sušaudyta, ir tai tik stambiųjų bolševikų.

Pranešama, kad pereitais metais 28 komisarai ir jų pagelbininkai buvo areštuoti, ištremti ar sušaudyti. Šimtai buvusių GPU narių dabar yra kalėjimuose. Veik visi kariuomenės 15 skyrių vadų

buvo perkelti į naujas vietas.

Sakoma, kad 3000 gelžkeliečių yra kalėjimuose. Desetkai gatvėkarių sovietų unių valdininkų ir šimtai dirbtuvių direktorių buvo pašalinta. Tas pat atsitiko su universitetų profesoriais ir teatrų direktoriais.

Korespondentas yra pasizadėjęs teikti daugiau necenzuruotų žinių iš Sovietų dabartinio "krvinio valymo".

Tokios tai žinios iš "darbininkų tėvynės", Sovietų Rusijos dėl kurios akla dirba ir keletas lietuvių, pasivadinsiu bolševikais. Bet jie patys į tą "darbininkų tėvynę" nenori važiuoti.

UŽMUŠE LIETUVAITE
AUTOMOBILIO KATASTROFOJE

Lawrence, Mass. — Sekmadienį, rugpiūčio 29 d. n. Marijona Rudinskaitė, 26 m. amžiaus, gyv. 6 Lexington St. buvo išvykus automobiliu pasivažinėti. Kartu su ja važiuavo tulas Michael Gibaldo, 27 m. amž., gyv. Methuene. Bevažiuojant automobilis nuriėjo nuo kelio pakalnen ir užmušė M. Rudinskaitę, o Gibaldo tapo mirtinai sužeistas.

1300 JUNG. VALSTYBIŲ
JUREIVIŲ ISVYKO Į
JAPONIJOS - KINIJOS
KARO LAUKĄ

San Diego, Calif. — Jung. Valstybių jureiviai, pasipuošę pasaulinio karo dekoracijomis, skaičiuoję 1308 išvyko laivu Chautmont ir kreiseriu Marblehead į Shanghai. Jung. Valstybių jureivių tikslas yra apsaugoti amerikiečius, gyvenančius Japonijos — Kinijos karo zonoje.

PREZIDENTAS
ATOSTOGOSE

Washington, D. C. — Pereitos savaitės pabaigoje, prez. Rooseveltas išvyko atostogoms į Hyde Park, N. Y., kur žada prabūti visą mėnesį.

Anglija Pasiuntė Griežtą
Notą Japonijai

RUSIJA SU KINIJA

PASIRASĖ 5 METŲ
SUTARTĮ

Nanking, Kinija — Šiomis dienomis sovietų Rusija pasirašė sutartį su Kinija, pasizadėdama per 5 metus viena kitai padėti įgyvendinimui "taikos". Iš to Europos diplomatai daro išvadą, kad Rusija teiks militarinę pagalbą Kinijai. Jau dabar Rusijos karo vadai vadovauja Kinijos armijai. Kinija pareiškė, kad ji pasirošus tokią pat sutartį pasirašyti ir su Japonija, jeigu tik ji sutiktų nutraukti karą ir pradėti derybas.

Užsienių ministeris Wong Chung-Hui, tačiau, pareiškė, kad sutartyje nesą militarės klausulės.

MIRĖ MILJONIERIUS
MELLON

Southampton, N. Y. Čia mirė sulaukęs 83 metų amžiaus Andrew Mellon, buvęs Jungtinių Valstybių izdo sekretorius. Jis tarnavo izdo sekretorium prie prezidentų: Harding, Coolidge ir Hoover. Vėliau jis buvo Jungtinių Valstybių ambasadorium Anglijoje.

Andrew Mellon buvo vienas turtingiausių vyrų pasaulyje. Jo turtai siekia apie 500 milijonų dolerių.

VĖL NAUJI SUĖMIMAI
RUSIJOJKĄ APIE TAI RAŠO
SOVIETŲ SPAUDA

"Pravda Vostoka" rašo, kad suimtas Taškento gorsovieto pirmininkas Tadsiejevas, finansų komisaras Islamovas, karo komisaras Ippo, kuris pastaruoju laiku buvo Leningrado karo akademijos politinis komisaras.

Laikraštis "Sov. Sibir" rašo, kad Novosibirsko radiofono visi tarnautojai ir vadovybė buvo trockininkai. Vienuolika radiofono tarnautojų ir direktorius Pellmannas suimti. Toliau tas pats laikraštis rašo, kad Vakarų Sibire trockininkai buvo išbrovę ir į komsomolą. Daug komsomolo narių esą suimti, nes GPU išaiškino, kad jie priklausė snipų organizacijai. Tarp suimtųjų yra ir Vakarų Sibiro komsomolo vadas Pantjuchovas.

Saratovo laikraštis "Kommunist" rašo, kad vietinis teismas už sabotажą ir šnipinėjimą svetimos valstybės naudai pasmerkė mirti tris traktorių fabriko direktorius. Mirties bausmė jiems įvykdyta.

Reikalauja Pasiteisinti

KATALONIJA NORI
BAIGTI ISPANIJOS
KARĄ

Hendaye, Prancūzijos Ispanijos rubežius, Rugs. 28 d. — Ispanijos sukilėliams užėmus Santander miestą, Katalonijos valdžia pasiūlė gen. Francisco Franco pradėti atskiras taikos derybas su autonominė Katalonija. Gen. Franco sutinka pradėti derybas, bet norėtų, kad Kataloniečiai pasiduotų jo vadovybei.

Taigi Santander užėmus visa Ispanija pakrypo gen. Franco pusėn.

JAPONAI KARIAUJA
UŽ TAIKĄ, SAKO VICE-
KONSULAS

New York — Japonijos Vice-Konsulas Kazuyoshi Inagaki, kalbėdamas per radio pareiškė, kad jo šalies nepaskelbtas karas Kinijai esąs vienintelis siekis "abi šali suartinti pastoviam kooperavimui".

Toliau vice-konsulas pareiškia, kad Japonija ir Kinija, kurių rubežiai susisiečia, turi gyventi glaudžiai, o to esą negalima atsiekti, "nepašalinus iš Kinijos užsienio prieš Japoniją agitacijos, kas ir iššaukė nesusipratus tarp Kinijos ir Japonijos".

SUZEIDĖ 7 JUNG. VAL-
STYBIŲ JUREIVIUS KI-
NIJOS VANDENYNE

Shanghai, — Rugs. 30 d. Netoli Shanghai karinis orlaivis puolė Amerikos keleivinį laivą, President Hoover. Septyni įgulos nariai buvo sužeisti, du iš jų sunkiai ir trys keleiviai dėl bombų sprogimo perbloktai.

Trys bombos pataikė į laivą, kuris grįžo iš Manilla į Shanghai. Dar nėra tikrų žinių ar tas orlaivis buvo kiniečių ar japonų. Admirolas Yarnell, kuris vadovauja Amerikos karo laivams Kinijos vandenyne, įsakė garlaivini nesiartinti prie Shanghai, bet vykti į Japoniją.

REIKALINGI ORGANIZATORIAI — SPAUDOS
PLATINTOJAI

LDS organizacijai ir laikraščiui "Darbininkui" reikalingas organizatorius arba organizatoriai, kurie lietuvių kolonijose organizuotų LDS kuopas ir plintų laikraštį "Darbininką". Reikalingas generalis organizatorius, kuris važiuotų iš kolonijos į koloniją ir organizatoriai kolonijose. Darbas užtikrintas ir atlyginimas pagal susitarimą: savaitinė alga ir komisas. Atsišaukite tuojau. Rašykite laišku pažymėdami amžių, gyvenimo vietą, kokį mokslą baigęs, kokį užsiėmimą turite, ar galite dirbti visą laiką ar tik laisvą nuo darbo, ar galite gauti rekomendaciją nuo parapijos klebono ir t. t.

Rašykite adresu: LDS Centras, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.

Vyskupas Ketteleris

VIETINĖS ŽINIOS

ATVYKSTA KUN. K. VENGAS, MIC.

Šį mėnesį iš Lietuvos atvyksta kun. K. Vengas, MIC. ir rugsėjo 26 d. šv. Petro par. bažnyčioje, So. Boston, Mass. laikys primicijas, o vakare bažnytinėje salėje, W. 5th St. i-vyks primicijų bankietas.

Kun. K. Vengas yra Southbostonietis, už tai reikėtų jo bankietą paremti.

Rap.

LANKĖSI

Šeštadienį 'Darbininkė' lankėsi LDS 70-tos kp. Lawrence, Mass. raštininkas p. C. Vencius. Jis džiaugiasi, kad Federacijos Kongresas visais atžvilgiais puikiai pavyko. Jis sako, pasisekimas Fed. Kongreso tai nuopelnas kun. Pr. M. Juro, kuris labai daug dirbo.

Taip - gi tą pačią dieną lankėsi iš Baltimore, Md. p-nia M. Kalušienė-Kleitonenė su p-le Pranciška Voksaitė. Jos atostogauja Naujoje Anglijoje. Sakė aplankiusios savo pažįstamus Lynn, Cambridge, Brockton ir kituose apylinkės miestuose. P-nia Kleitonenė yra ilgametė 'Darbininko' skaitytoja ir rėmėja. Ji taipgi atnaujino prenumeratą ir kitiems metams.

ŠLIUBAI

Rugp. 28 d. apsišvedė Juozapas Latorziukas su

DAKTARAI

Tel. So. Boston 2660
Lietuvis Dantistas
A. L. KAPOČIUS
251 W. Broadway, So. Boston
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v. Seredomis nuo 9 iki 12 v. dieną. Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dieną. (pagal sutartį)

Tel. Trowbridge 6330.
JOHN REPSHIS, M. D.
(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8
278 Harvard Street,
kamp. Inman arti Central Sq.,
Cambridge, Mass.

IVAIRŲ SKELBIMAI

SUVEJAS

Siuvame naujus ir pataisome senus drabužius kaip vyrams taip ir moterims. Taipgi parduodame naujus vyriškus drabužius.

J. EDUKAS

322 W. Broadway
So. Boston, Mass.

MONARCH HOME BAKERY

Savininkas Jonas Gudelis
589 Hyde Park Ave.
Arti Cummings Highway
Roslindale, Mass.
Kepa duoną ir pyragaičius. Specialius Tortus Vestuvėms, Gimimo Dienos Sukaktuvėms. Valandos Sekmadieniais: 6-10:30 A. M.; 4-6:30 P. M.

Aleksandra Grigaitė, gyv., 181 D St. So. Boston. Liudijo Alena Grigaitė ir Kazys Grigas.

Rugp. 29 d. apsišvedė Alfredas Neretas su Alena Zukevičiute gyv. 230 L St. Liudytojais buvo Jonas Kadaras ir Geroldina Tamosaiciūtė.

Tą pačią dieną išteikė Alena Zenevičiūtė, gyv. 23 Taff St., Dorchester, už Jokūbo Cahn. Liudijo jauniosios brolis ir jaunojo sesuo.

LANKĖSI DR. A. RAKAUSKAS SU ŽMONA

Pereitą šeštadienį 'Darbininkė' redakcijoje lankėsi visuomenininkas, Katalikų Federacijos Centro pirm. Dr. A. Rakauskas su savo žmona Elena (Narinkaitė). Dr. Rakauskas šeštadienį, rugp. 28 d. Darbininkų radio programoje pasakė gražią kalbą. Dainininkė Elena Rakauskienė - Narinkaitė pasižadėjo kada nors atvykti ir specialiai išpildyti savo dainomis visą pusvalandį.

Dr. A. Rakauskas su žmona sekmadienį pasisvečiavę pas A. Peldžius, ir lydimas LDS Naujosios Anglijos apskr. pirmininko J. Kumpos išvyko Marianapolin. Pp. Rakauskai žadėjo iš Marianapolio aplankyti kaikiuriuos miestus Pensilvanijos valstybėje.

ATVYKO ATOSTOGOMS SESERIS KAZIMIERIETĖS

Pereitą šeštadienį atvyko iš Chicago pas savo tėvelius praleisti atostogas Seseris Kazimierietės: Sesuo Salvatora (Alena Kiburytė), kurios tėveliai gyvena Dorchester, Mass. ir Sesuo Adorata (Savilionytė), kurios tėveliai gyvena So. Bostone. Linkime Seserim malonių atostogų.

Seseris Salvatora ir Adorata grįš į Chicago Darbo Dienos šventės vakare. Sesuo Adorata, rodos, tuoj po atostogų vyks į New Mexico mokytojauti viešoje mokykloje.

BENDRAFRONTININKAI IR LEGIONO DARIUS POSTO VALDYBA TYLI

Kiek laiko atgal 'Darbininkė' pastaciau klausimą "Kaip suderinti?" bendrafrontininkus - komunistus ir socialistus su lietuvių legionieriais, kurie buvę nutarę dalyvauti bendrafrontininkų piknike. Legiono Dariaus Posto direktorius p. Yuga atsiliepė ir pareiškė, kad jis dalyvavęs visuose posto susirinkimuose ir nė viename nebuvo nutarta dalyvauti.

Bet nei bendrafrontininkai iš socialistinio ir komunistinio abazo, nei Legiono Dariaus posto valdyba iki šiol nepadarė jokio pareiškimo. Užsčiai apšvietai tyli. Rodos, buvo užtektinai laiko pasisakyti taip ar ne? Visuomenė, kuri nuoširdžiai remia Legiono Dariaus postą

N. Anglijos Marianapolio Kolegijos Rėmėjų Metinis

IŠVAŽIAVIMAS

Labor Day, Rugsejo-Sept. 6, 1937

Marianapolio Parke, Thompson, Conn.

BE PAPRASTŲ KIEKVIENAMĖ PIKNIKE MALONUMŲ — SKA-
NIŲ VALGIŲ — ŠALTŲ GĖRYMŲ TAIPGI BUS GERA MUZIKA.
VISUS KVIEČIA RENGEJAI.

nori žinoti kur eina postas?

Amerikos Legionas ir šių metų metiniame seime, kuris įvyko New Bedford, pasisakė prieš komunistų ir jo vykintojus komunistus. Kadangi iš Maskvos komunistams yra įsakytas briautis net ir į katalikiškas draugijas, jau neskaitant socialistų ir tautininkų, ir jas vesti iš vidaus, tai suprantama, kad komunistai kaip tik gražiais obalsiais eina griauti Lietuvos nepriklausomybę ir lietuvių tautinį susipratimą — vienybę išviliojoje.

Bendras frontas susidarė pereitais metais Clevelande. Prie bendrafrontininkų prisidėjo ir lietuvių socialistų vadukai, kurie dabar viena dūda dūdoja į patriotiniai nusiteikusių lietuvių ausis. Jiems pavyko prisikalbinti keletą "plačių pažūrų" draugijų, kurių vardu jie dabar garsiai šaukia už "demokratiją" Lietuvoje. Bet kada Lietuvoje buvo tikra demokratija, tai tie patys bendrafrontininkai įvairiausiai būdais šmeižė tą demokratiją ir pirmo Lietuvos žmonėms sovietus.

Gyvename laisvojo šalyje. Todėl nei nebandom bendrafrontininkų pakreipti nuo Maskvos, nes tai būtų tuščios pastangos. Jiems miela, kas svetima. Jie džiaugiasi, kad sovietijoje milijonų žmonių pralietas kraujas. Kada Lietuvoje sušaudė vieną kitą žmogų, kalta ar nekalta, tai jie reikią griežčiausius protestus, bet kada sovietų Rusijoje komunistų kruvinasis diktatorius sušaudė tūkstančius nekaltų žmonių ir net komunistų, tai jie tą šaudymą pateisina ir sako: "tokiais niekšams to ir reikia", ir reikalauja, kad visus "niekšus" (o "niekšais" Rusijoje yra visi, kurie tik tiek prasitaria prieš komunistų diktatūrą) sušaudytų.

Taigi iš to mes galime pasidaryti ir pasidarome išvadas ko siekia bendrafrontininkai Lietuvoje.

Dabar, ką galime pasakyti apie legionierius? Legionieriai yra laisvės ir nepriklausomybės gynėjai. Nesuprantama, kad jie bendradarbiautų su bendrafrontininkais. Svarbu, kad legionierių Dariaus posto 317 valdyba pasisakytų: nutarė ar ne ir dalyvaus ar ne bendrafrontininkų piknike su savo kapelija?

Ex - frontininkas.

KRIKSTAI

Rugp. 28 d. tapo pakrikštyta dukterė Jono ir Petronėlės (Gediminskaitės) Melody vardais Klara - Ona. Kūmai buvo Melody ir Adelė Grimeliutė.

Tuom pačiu laiku tapo pakrikštytas sūnus Vytauto ir Antaninos (Sauciūnaitės) Agurkių. Kūmas buvo Jonas Sauciūnas, kūma Paulina Agurkiūtė.

Rugp. 29 d., pakrikštytas sūnus Juozapo ir Bronislavos (Talendzevičiūtės) vardais Rikardas Juozapas. Kūmais buvo Laurynas Diskinis ir Ona Venienė.

NAUJAS "AMERIKOS" ADMINISTRATORIUS

Pirmadienį, rugpjūčio 30 d. išvyko į Brooklyn, N. Y. p. Danielius Averka, LDS Centro Kontrolės komisijos narys eiti savaitraščio 'Amerika' administratoriaus pareigas.

SUŽEISTAS NANARTAVIČIUS AUTOMOBILIO NELAIMĖJE

Sekmadienį, rugpjūčio 29 d., p. Juozas Nanartavičius, gyv. 110 W. Sixth St. So. Bostone, važiuojo automobiliu per Dorchester į Brocktoną. Jis vežė tris žmones. Važiuojant Milton Street į kalną, kitas automobilis, kurį operavo Gertrude L. Shea, gyv. 667 Adams St., Dorchester trenkė į p. Nanartavičiaus automobilį, kuris atsismušė į tvorą ir apsisvertė. Sužeidė p. Juozą Nanartavičių ir jo pasąžierius svečius, kurie taip pat gyvena So. Bostone.

Visi sužeistieji buvo nuvežti į Boston City ligoninę, kur p. Nanartavičius gavęs pirmą pagalbą išleistas į namus, o kiti dar pasiliko ligoninėje.

Ponia Nanartavičienė šiomis dienomis išvyko atostogoms į New Jersey, tai jai ši žinia bus skaudi ir sudrums atostogų nuotaiką.

VALGIŲ GAMINIMAS

Ką tik išėjo iš spaudos Valgių Gaminimo Knyga, kurioje yra daugybė receptų — nurodymų kaip skaniai ir ekonomiškai pagaminti valgius. Taipgi šioje knygoje nurodo kaip galima pasigaminti iš įvairių valsių vyną. Jos kaina tik \$1.00. Knyga turi 223 puslapius.

Užsakymus su pinigais siųskite "Darbininkas", 366 West Broadway, So. Boston, Mass.

VILNIUS IR UŽSIENIO LIETUVIAI

Vilnius yra lietuvių tautos brangenybė, kurios lietuviai niekada neišsivadės. Vilniuje išaugo Lietuvos galybė, Vilniuje kilo lietuvių tautinis atgimimas, čia pradėjo klestėti lietuvių spauda, literatūra, mokslas, visuomeninis ir politinis veikimas. Todėl suprantamas dalykas, kad lietuviai Vilniaus niekada negali išsivadėti, ir jie Vilniaus niekuomet neišsivadės.

— Ir vyresnieji ir jaunesnieji — visai nešioja savo širdyje Lietuvos paveikslą su Gedimino sostine, ir to paveikslas niekas neišsilydinti.

Lietuvoje yra plačiai ir nuoširdžiai dirbamas Vilniaus vadavimo darbas, kuris daugiausia koncentruojamas Vilniaus Vadavimo Sąjungoje. Be šios plačiai po visą Lietuvą paplitusios organizacijos, Vilniaus reikalais gyvai rūpinasi ir įvairios kitos lietuvių organizacijos. Tur būt Lietuvoje sunku būtų rasti lietuvių, kuris šiokiu ar tokiu būdu nesisielotų Vilniaus reikalais, kuris nesirūpintų Vilniaus atvadavimu ir kuris tam įvadavimui neaukotų lėšų ar bent savo darbo. Vilniaus vadavimu turi rūpintis ne tik savo tėvynėje gyvenę lietuviai, bet taip pat ir užsienio lietuviai. Už savo tėvynės ribų gyvenę lietuviai Vilniaus vadavimui gali labai daug gero padaryti.

Lenkai neteisėtai užgrobė mūsų sostinę Vilnių Lietuvai padarė didelę skriaudą. Tačiau ar visas pasaulis tą skriaudą žino? Ar kitų tautų žmonės žino, kad lenkai Lietuvos sostinę neteisėtai užgrobė, kad Vilnius nuo amžių priklausė lietuviams? J. tai turime atsakyti neigiamai: daugumas to nežino. Ir dar daugiau, kaip imamydami, stengias įrodyti, kad Vilnius yra jų miestas, kad lietuviai neteisėtai savinasi Vilnių. Todėl mums būtinai reikia įrodyti, kad Vilnius yra Lietuvos sostinė, kad lenkai melagingai skelbia, jog Vilnius iš seno lenkam priklausęs. Šiuo atveju užsienyje gyvenę lietuviai labai daug gali padaryti. Jie turi puikiausios progos įvairių tautų žmonėms įrodyti, kad Vilnius yra Lietuvos sostinė, kad lenkai ją neteisėtai ir klastingai 1920 m. spalio

9 dieną užgrobė. Reikia gerai visiems lietuviams įsidėti sau į galvas, kad Lietuvai labai svarbu užsieni teisingai informuoti apie Vilniaus reikalus. Jei užsienis teisingai bus informuotas apie Vilnių, jei jis žinos, kad Vilnius tikrai priklauso Lietuvai ir kad jis neteisėtai yra iš Lietuvos pagrobtas, tuomet ir Lietuvai bus daug lengviau Vilnių atgauti.

Lenkai okupuotame Vilniaus krašte visokiais būdais lietuvių skriaudžia: uždarinėja lietuvių mokyklas, neteisėtai suiminėja ir kalina lietuvius, varžo lietuvių spaudą ir t.t.... Ar apie tuos okupuos Lietuvos lietuviams daromas žiaurumus, pasaulio lietuviai ir įvairių kitų tautų žmonės gerai žino? J. tai taip pat reikia atsakyti neigiamai: nei užsienyje gyvenę lietuviai, nei šiaip įvairių kitų tautų žmonės apie visus okupuotos Lietuvos lietuviams lenkų daromas žiaurumus, kaip reikiant, nežino. Tad užsienio lietuvių spauda apie juos daugiau ir plačiau turėtų rašyti; užsienio lietuviai turėtų stroptau kitų tautų žmones informuoti apie okupuotos Lietuvos lietuviams lenkų daromas skriaudas ir žiaurumus. Jeigu visas pasaulis plačiai žinos apie lenkų žvėriškus darbus, tai galimas dalykas, kad jie nebeįsdris jų daryti arba bent kiek su lietuvių švelnesni ir žmoniškesni. Tsb.

LIETUVOJE LANKĖSI TARPTAUTINIO DARBO BIURO ATSTOVAS

Rugpjūčio 5 d. iš Rygos traukiniu atvyko tarptautinio darbo biuro žemės ūkio skyriaus direktorius von Bulovas. Kitą dieną jis išvyko į Suvalkiją, kur susipažino su naujakurių, vidutinių ir stambiųjų ūkių ūkiais ir darbininkų būkle tuose ūkiuose. Ta pačia proga aplankė Kvetiškių žemės ūkio mokyklą ir cukraus fabriką Marijampolėje. Paskutinę savo viešėjimo dieną aplankė centrines ekonomines organizacijas, susipažino su jų veikla ir po atsisveikinimo pietų išvyko iš Lietuvos tiesiog į savo nuolatinio darbo vietą Ženevoje. Tsb.

PATAPK AMERIKOS PILIEČIUI!

Manant apsigyventi Amerikoje, reikėtų kiekvienam patapti Amerikos piliečiu. Daugelyje įstaigų yra griežtai reikalaujama, kad kiekvienas darbininkas būtų Amerikos pilietis — kitaip neduoda darbo. Norintieji išsiimti pilietiškas popieras, nusipirkite knygutę "Pilietybės katekizmas", kuri padės jums tapti Amerikos piliečiu. Jos kaina 10c., su pristatymu 15c. Rašykite: "DARBININKAS" 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

P. J. AKUNEVIČIUS IR SUNUS

GRABORIUS - UNDERTAKER

Geriausias Patarnavimas Laidotuvių.

258 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Telefonas South Boston 4486.

BROCKTONO OFISAS:
16-18 Intervale Street,

JUOZAS M. DILIS

LAIKRODININKAS

Parduodu įvairiausius rūšies auksinius ir sidabrinus daiktus. Taipgi ir pataisau.

366 W. Broadway
So. Boston, Mass.

L St. LIQUOR STORE

Parduodam geriausius įvairių rūšių TONIKĄ, DEGTINĘ, ALŲ ir VYNĄ.

Visokiose Italose: Bonkoms, Gorčals ir Bačkomis. Visų U. S. firmų ir užsienio, pasirinkimas didžiausias ir įvairiausias. POKILAMS, VESTUVĖMS, NAMUOSE VAISEMS ir BALIAMS. Specialiai kainos sumažinamos. Pristatom greitai ir veltui. Atidas nuo 8 ryto iki 11 vak.

Pašaukit SOUTH Boston 4147
Pas J. STRIGUNĄ
195 L ST., SO. BOSTON, MASS.

Telefonas
SOUTH Boston
9800

Šiais Metais Geriausiais Pirkti

DODGE ir PLYMOUTH

Ateik pamatyti arba pašauk mus pademonstruoti

ANDREW SQUARE MOTORS INC.,

554 DORCHESTER AVE., SO. BOSTON, MASS.

Prieš Andrew Sq., Subway

Parduodame ir vartotus garantuotus karus

\$149 WHOLESALE PRICE
Letter, Delivered and Erected in New England
BIG SAVING OUR FACTORY
WRITE FOR 200 OTHER DESIGNS SENT FREE
MEMORIAL GRANITE CO.
Quincy, Mass.

GRABORIAI

S. BARASEVIČIUS IR SŪNUS

SENIAUSIAS ŠIOS VALSTYBĖS LIETUVIŲ GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS.

TURI NOTARO TEISES

254 W. Broadway, So. Boston
Tel. So. Boston 2590
Gyven. vieta: 838 Dorchester Ave.
Tel. Columbia 2537

JOSEPH W. CASPER (KASPERAS)

Lietuvis Graborius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
494 East Broadway
South Boston, Mass.
Tel. SOU Boston 1437
Residence: 198 M St.
Tel. SOU Boston 3960
Patarnavimas Dieną ir Naktį

Tel. South Boston 0815

D. A. ZALETSKAS GRABORIUS — BALSAMUOTOJAS

Patarnavimas dieną ir naktį
Funeral Home ir Res.
564 East Broadway
So. Boston, Mass.
NOTARY PUBLIC

P. J. AKUNEVIČIUS IR SUNUS

GRABORIUS - UNDERTAKER

Geriausias Patarnavimas Laidotuvių.

258 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.
Telefonas South Boston 4486.

BROCKTONO OFISAS:
16-18 Intervale Street,

Tel. Brockton 4110
Montello, Mass.

M. K. Čiurlionis

Lietuvių tauta jau turi ir tokių menininkų, savo tautos dvasios reiškėjų, kurie yra plačiai žinomi ir aukštai vertinami toli už Lietuvos sienų. Vienas tokių menininkų yra genialusis lietuvių dailininkas, tapytojas ir muzikas Mykalojus Kastantasis Čiurlionis.

Mykalojus Kastantasis Čiurlionis gimė 1875 m. rugsėjo 10/23 dieną Varėnos miestelyje, Trakų apskr., vargonininko šeimoje. Nuo 2—9 metų amžiaus jis augo labai gražioje vietoje, ant Nemuno kranto, Druskininkuose, kur jo tėvas buvo persikėlęs vargonininkas. Dar vaiku būdamas, parodė didelių muzikos gabumų. Pirmąjį muzikos mokslą iš savo tėvo vargonininko, o sulaukęs 14 metų istėjo Plungėje i kunigaikščio Oeinskio orkestra. Čia bedirbdamas, jis pradėjo rašyti muzikos kompozicijas ir niešti gamtos vaizdelius. Kunigaikštis Oeinskis, patvares didelių M. K. Čiurlionies gabumų, 1893 metais jį pasiuntė į Varšuvą toliau muzikos mokytis, ir čia išgyveno 7 metus. Varšuvoje Čiurlionis studijavo muziką ir taivba, daug skaitė mokslo veikalų ir dailiosios literatūros kūrinių. Baigęs konservatorijos kompozicijos skyrių, M. K. Čiurlionis gavo pasiūlymą būti naujai steigiamos Liublinės muzikos mokyklos direktoriumi. Tačiau jis nuo to pasiūlymo atsisakė ir, Varšuvoje gyvendamas, vertėsi privačiomis muzikos pamokomis ir pats toliau tobulinosi muzikoje. 1901 metais parašė simfonijos orkestrui poema "Miškas", už kurią Zamoiskio vardo konkurse laimėjo pirmąją premiją. Už antrąjį orkestrui kūrinių "Poloneza" Oeinskis jam davė lėšų vykti į Leipcigą toliau studijuoti muzikos. Leipcige jis stropiai studijavo muziką, domėjosi filosofija ir pats parašė nemažai muzikos

kūrinių.

Sugrįžęs iš Leipcigo į Varšuvą, M. K. Čiurlionis vertėsi muzikos pamokomis ir studijavo tapybą. Tuo metu jis stipriai ėmė reikštis ir savo dailės kūriniams. Turėdamas didelį talentą ir nenaprastą vaizduotę, kuri, pasak P. Galaunės, netilpo meno mokyklos dėstymo rėmuose, M. K. Čiurlionis mokytui natariamais, paliko mokymą ir ėmėsi savarankiškos kūrėbos. Tuo laiku jis sukūrė šiuos žymiausius savo ciklus: "Pasaulio sutvėrimas" (13 paveikslų), "Zodiako ženklai" (12 paveikslų), "Žiema" (8 paveikslų), "Kėla maža, niu ciklu ir atskiri paveikslai. Tuo pat laiku jis rašė simfoninę poemą "Jūra", harmonizavo lietuvių liaudies dainas ir veikliai dalyvavo Varšuvos lietuvių kultūriname gyvenime; jis suorganizavo Varšuvos lietuvių draugijos chorą ir buvo jo vedėjas. 1907 m. M. K. Čiurlionis išsikūrė gyventi Lietuvos sostinėje Vilniuje, kur iš pat pradžių energingai ėmė dalyvauti lietuvių kultūrinuose žvejuose, jis dirbo Lietuvių Dailės Draugijoje ir dalyvavo jos rengiamose parodose, suorganizavo lietuvių chorą ir jam vadovavo, stenėsi iškurti konservatorią. Vilniuje gyvendamas, jis nabaigė rašyti simfoninę poemą "Jūra". Šis vėlybesnės romantikos stiliaus parašytas ir dideliu simfoniniam orkestrui taikomas kūrinys yra didžiai turiningas, idėingas, vieningas savo konstrukcija ir labai idomi instrumentuotas. Šis kūrinys lietuvių simfoninės muzikos literatūroje užima pirmąją vietą. 1908—1909 m. M. K. Čiurlionis gavo Petro Pilvės žymiausias rusų dailininkai buvo sužavėti jo kūriniams ir jį kvietė dalyvauti įvairiose savo parodose. Įtamtas darbas pakirto M. K. Čiurlionies sveikatą. Jis susirgo sunkia nervų liga 1911 m. balandžio 10

Genialusis lietuvių dailininkas M. K. Čiurlionis.

d. mirė. Palaidotas Vilniuje rasų kapuose.

M. K. Čiurlionis yra daug keliaavęs po žymiąsias meno ir gamtos grožio atžvilgiu vietas. Visa tai, be abejo, jo talentui turėjo didelės reikšmės. Tačiau savo genialiajai kūrybai įkvėpimo jis sėmė iš savo tėvynės Lietuvos gamtos ir jos liaudies meno. Jis taip pat yra daug keliaavęs po Lietuvą ir atsidėjęs studijavo lietuvių liaudies dainų melodijas ir lietuvių liaudies meną, ypač nuostabaus savotiško grožio kurinius lietuviškus krūžius. Jis pirmasis suvato ir išlelė didelę lietuvių liaudies meno vertę ir reikšmę. "Liaudies menas turi būti mūsų meno pamatas", — rašo M. K. Čiurlionis. — Jis jo turi iškilti savotiškas lietuvių stilius, jis yra mūsų pasididžiavimas, nes tas gražumas, kurį turi savyje, yra grėnas, savotiškas ir išimtinai lietuviškas. M. K. Čiurlionis buvo labai produktingas kūrėjas: jis per savo, palyginti, trumpą gyvenimą sukūrė apie 280 paveikslų ir apie 130 muzikos veikalų (kiti sako, kad M. K. Čiurlionis yra sukūręs arti tūkstančio didesnių ir mažesnių kūrinių. Daug jis pats iš sunaikius, daug išdalyne pažistomiems ir bičiuliams). Šiuo metu M. K. Čiurlionies Galerijoje, Kaune, Vytauto D. Kultūros Muziejaus meno skvriuje yra 274 M. K. Čiurlionies kūrinių.

Nagrinėdami M. K. Čiurlionies kūrvą idėiniu atžvilgiu, matome joje tris svarbiausius autoriaus siekimus: Kurėjų-Kūrėjo, Karaliu-Karaliaus (Rexo) ieškojimą; savęs, savo kosminio "aš" ieškojimą (ėjimas prie šventyklos) ir pasaulio, kaip dviejų pradų: gero—šviesaus ir pikto — tamsaus vaizdavimą. Kai kuriuos savo kūrinius M. K. Čiurlionis pavadino muzikos terminais — sonatomis, nreliudijomis, gugomis... Dėl to, kad juose pasak P. Galaunės, vaizduodamas kosmiškus pasaulio ir gamtos reiškinius, tvarkė juos pagal tam tikrą eilę, pagal jų raidos stadijas, bet anaipatol nē dēlo,

kad būtų manęs, jog tuo jis siekia dviejų savo prigimtyje skirtingų meno šakų — muzikos ir tapybos — sintezės. M. K. Čiurlionies kūryba pasižymi nepaprastu formos

originalumu, giliu harmonijos ir grožio pajautimu, kolorito švelnumu ir graškūmu. Dėl šių ir kitų savybių M. K. Čiurlionies kūryba laikoma nē tiktaigēnialia, bet ir atstovaujānčia lietuvių tautos būdo savybes. Savo kūriniuose Čiurlionis nekarta iškilō kūrėbos aukščiausias viršūnes, rodos, norėdamas susilieti su visata. Bet tie jo pasikėlimai kaip tiktaip stipriausiai įsiejia su Lietuva, su jos gamta, su jos pilka nandange, su lietuvių tautos sielos lirika, liūdėsiais ir viltimis, kurias Čiurlionis tain gražiai išreiškē preliude — Vytviē ir Karalių pasakoje. Mums, lietuviams, kaip ir svetimiešiams, Čiurlionis, pasak V. Kairiūkščio, visuomet bus genijus, kuris nauja ir originalia, kilnia ir subtilia forma kalbējo apie žmogaus liūdējus ir džiaugesmus. Dėl to jis ir bus branginamas meno istorijoje. O mums, lietuviams, Čiurlionis yra dar brangesnis, kaip lietuviškos, tautinės dvasios gyvybės liudytojas, tos dvasios atgijimo skelbėjas.

Tsb.

IVAIRIOS ŽINIOS

BIAURUS LENKU SKAUTŲ SMURTAS

Olandijoje pasaulinėje skautų stovykloje dalyvauja ir Lietuvos skautai. Lietuviams skautams visur gerai sekasi, o ypačingai didelį pasisekimą turi parodėlė, kurią visi stovyklautojai gausiai lanko.

Nuolatiniai Lietuvos skautų svečiai yra lenkų skautai. Jie būtinai norėję, kad iš tos parodėlės būtų išimtas scheminis žemėlapis, kur pažymėta, kad Vilniaus kraštas yra lenkų okupuotas.

Rugpiūčio 5 d., kai mūsų skautai buvo išvykę ekskursuoti po Amsterdamą ir stovykloje liko tik sargyba iš 4 skautų, tai atėjo lenkų skautų būrys ir mėgino žemėlapiu nuimti, bet mūsų sargybiniai jį apgynė. Jų vadas net mūsų svečių knygoje pasirašė: "Jums Vilniaus nepasiseks iš mūsų atimti".

Rugpiūčio 6 d. lietuvių skautams buvo leista pasirodyti pasaulio teatre. Kada mūsų skautai išvyko į teatrą, stovykloje teliko tik parodos vedėjas Krausas ir mokytojas Bucevičius. Kaip tik tuo metu į stovyklą vėl atvyko apie 40 lenkų skautų. Vieni užpuolė direktorių Krausą, atsuko į užpakalį rankas ir laikė, o kiti nuplėšė žemėlapi ir sudraskė. Tuo laiku kai lenkai žemėlapi plėšė buvo pilna mūsų stovykla lankytojų, bet tie nesuprasdami, kas čia vyksta, nieko mūsų skautams padėti negalėjo. Mūsų stovyklos vadovybė šiuo reikalu pasiskundė vyriausiam vadovybei. Šis lietuvių skundas rado atitinkamą atgarsį ir lenkų skautai viešai atsiprašė.

Lietuvių skautų stovykla turi didelį populiarumą. Šveicarai su prancūzais domisi mūsų dainomis. Jie

tačiau užuot davę skundų knygą jį išvadino skandalistu ir pašaukė iš gatvės milicininkus, kurie, visiškai nesiteiravę, kas kalta, Antonovą jėga pradėjo tempti į policijos komisariją.

Ties Užmiestinio prospekto ir Dzeržinskio gatvės kampu milicininkai Antonovą pradėjo mušti. Pagaliau į talką jie dar pasikvietė kelis artimų namų kiemsargius ir mušė visi kartu. Būdamas viso įvykio restorane liudininku, aš primygtinai i tikinėjau milicininkus ir kiemsargius, kad liautųsi mušę Antonovą ir visi eiti į komisariją. To paties reikalavo ir kiti praieiviai, tačiau chuliganai milicininku uniformą į tai nekreipė dėmesio ir mušdami toliau tempė Antonovą. Pakeliui vienas milicininkas pabėgo.

Kada milicininkai Antonovą atsivedė ligi kranto gatvės Fontankos, kuri yra tamsi, Antonovas, bijodamas, kad čia jį dar labiau pradės mušti, griežtai atsisakė eiti. Kol aš milicininkus įtikinėjau, vienas iš jų vėl mėgino nabėgti, tačiau praieiviai jį sulaukė.

28 policijos komisariate budintis valdininkas kažkodėl pirmiausia ėmėsi aiškinti mano asmenybę. Išstis 30 minučių jis atlikinėjo visokius formalumus, o tuo tarpu iš komisarjato pabėgo dar vienas milicininkas ir vienas kiemsargis. Nežiūrint to, jog Antonovas skundėsi, kad nuo sumušimo jam labai skauda kojas, šonus ir galvą (jo veidas buvo visas kruvinas), budintis atsisakė pašaukti gydytoją.

— Tegul iš ryto jis pats užeis pas gydytoją ir paims liudimą dėl sumušimo...

Negeriau milicininkai pasielgė ir su liudininkais, kuriuos tiesiog išvijo iš komisarjato.

Toks biaurus ir nusikaltamas milicininkų elgesys ne pirmas. Mes buvom ir kito panašaus atsitikimo liudininkai. Liepos 29 d. Lapinas ir jo draugai nusipirko keturias ledų porcijas. Apmokant jiems už ledus įvyko ginčas dėl 42 kapeikų. Parduvėja pasišaukė milicininką Vlasovą, kuris iš Lapino pareikalavo dokumentų, o paskui kartu su kiemsargiu ir rašteliu 'pasidinti jį, kad išsiblaivytų' pasiuntė į 4 milicijos komisariata. Nepaisant to, kad Lapinas buvo visiškai blaivas, 4 komisarjato budintis Pantelejevas pasiuntė į daboklę išsiblaivyti. Šito įvykio liudininkai buvome aš ir Leningrado tarybos narys Kurdivas. Mudu reikalavome, kad Lapiną paleistų, tačiau į tą reikalavimą nieks nekreipė dėmesio. Ir taip Lapinas visą naktį 'pagiriojo' daboklėje. Ryta iš jo paėmė 25 rublius pabaudos.

"Krasnaje Gazieta" 176 nr. atspausdintas Leningrado miesto tarybos nario Mandejevo laiškas, kuriame štai kas rašoma: "Radio krautuvės direktorius Antonovas liepos 24 d. apie 12 val. vakaro užėjo į restoraną — valgyklą užkūsti. Pamatęs, kad jį nori apgauti, pareikalavo skundų knygos,

atsitiktinumas ar stebuklas? Čekoslovakijos gydyloje (kurorte) Marianske Lazne perkūnas trenkė į eglę prie kapinių vartų. Toje eglėje yra šv. Marijos paeivisklas ir kryžius. Žaibas perplėšė eglę nuo pat viršūnės iki vieną centimetrą nuo paveikslo ir kryžiaus, kuriuos aplenkęs visai nepaliestus, per centimetrą žemiau kryžiaus vėl perskrodė medį iki pat šaknų.

KOMUNISTAI PLEČIA PROPOGANDĄ Bolševikai, kurie mieliai paremia laisvamanių pastangas kovoti su religija, yra pasiryžę Rusijoje pastatyti laivą "Bedievis". Važinėdamas po užsienio uostus jis būtų paruoštas patarnauti ateistiniai propagandai.

SUVALKIEČIAI ŪKININKAI ITEIKĖ KASACIJOS SKUNDĄ

Kaunas — Nuteistieji ūkininkai Maurušaitis ir Grigaliauskas padavė Vyriausiam Tribunalui kasacijos skundą. Maurušaitis buvo nuteistas mirti, o Grigaliauskas — 5 metams sunk. darbų kalėjimu.

CIO PRIEŠINASI SIUNTIMUI KARO REIKMENŲ I TOLIMUOSUS RYTUS

Washington, D. C. — CIO vadai pareiškė, kad jie paskelbsią sėdėjimo streiką visose Jung. Valstijų prielaukose, jeigu tik bandys siusti karo reikmenis į Japoniją ir Kiniją.

Prezidentas Roosevelt kol kas netaiko neutralumo istatymų Japonijai ir Kinijai, nes jos dar nenutraukė diplomatinį santykių.

LIETUVOS CUKRAUS FABRIKAI PAGAMINS 25 MILIJONUS Kg. CUKRAUS

Šiomet abu Lietuvos cukraus fabriai perdirbo apie 160.000 tonu cukrinių runkelių. Marijampolės cukraus fabrikui augintojai pasižadėjo pristatyti 79.842 tonus runkelių, o Pavenčių fabrikui — 2.683 augintojai 80.082 tonus cukrinių runkelių. Cukrinių runkelių iš viso augina 5676 ūkininkai. Daugiausia cukrinių runkelių augintojų yra Marijampolės, Šiaulių, Vilkaviškio ir Kėdainių apskrityse.

Cukrinių runkelių derlius šiais metais Lietuvoje yra labai geras. Iš jų visu runkeliu per 1937 — 1938 metus bus pagaminta 25,5 mil. kg cukraus.

AR NORI BŪTI LINKSMAS?

Jei nori visuomet būti nuotaika, tai nusipirk ką tik iš spaudos išėjusią vientelę lietuvių kalboje kun. J. K. Miliausko parašytą knygą "NUSISYPSOK". Joje tilpsta 160 įvairių įvairiausių juokų — juokelių. Knyga turi 150 didelių puslapių, gerai apdarais. Jos kaina buvo \$1.00, dabar tik 60c. Užsakymus siųskite:

"Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

VALGOMUJŲ DAIKTŲ KRAUTUVES

Pirkti pas biznieriū mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiasi "Darbininke" ansimoka, nes jie pardūda žvėžius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuve pasakykite, kad jų skelbima matėte "Darbininke".

POVILAS BUSHMANAS
48 Crescent Avenue,
Telephone Columbia 6702
29 Savin Hill Avenue,
DORCHESTER, MASS

PERKINS SQ. CASH MARKET
Povilas Baltrušiusas, sav.
490 Broadway, Tel. SOU 3120

K. ŠIDLAUSKAS

918 E. Broadway
Tel. SOUTH Boston 9367

Pristatau Ice Creamą ir užkan džiūsi piknikams ir visokiems parengimams.

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirminė — Eva Marksienė,
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1298
Vice-pirm. — Ona Jankienė,
1428 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Bronė Cunienė,
29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Tel. PAR 1804-W
Fin. Rašt. — Marijona Markonitė,
4115 Washington St., Roslindale, Mass.
Tel. Parkway 0558-W
Išdinkas — Ona Stanulitė,
105 West 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė,
1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Kasos Globėja — Ona Slaurienė,
443 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio.

SV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖ DRAUGIJOS VALDYBA

Pirminė Jozas Švagždyas,
601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. Albinas Neviera,
16 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. Jonas Glinckis,
5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. Aleksandras Ivaška,
1514 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Išdinkas Pranas Tuleikis,
100 Bowen St., So. Boston, Mass.
Marsalka Jonas Zaika,
7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėlidienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salė, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.
7:30 val. vakare, pobažnytinėj svatėnė
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštinką.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R.C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:
 Domestic yearly \$4.00
 Foreign yearly \$5.00
 Domestic once per week yearly \$2.00
 Foreign once per week yearly \$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.
 Telephone SOUTH Boston 2680

Mūsų Federacija

Tautininkai teigia, kad mūsų išeivijai trūksta stiprios organizuotos vadovybės. Taip ir just, kad jie tuomi nori pasakyti, jog čia reikia tautininkiškos diktatūros. Tas, žinoma, mums katalikams nepriimtina, nes jei visuomenė didžiumoje susidaro iš katalikų, tai ir vadovybė privalo būti katalikiška. Prie to, organizuotą vadovybę mes turime. Ji yra Federacijos rankose, bet esamuoju momentu toji vadovybė tur būt neperdaugiausiai imponuoja, kad oponentai su ja kaip ir nesiskaito. Tai duoda mums progos rimtai susimąstyti.

Mūsų Federacija iškūrė 1906 m., taigi jau nebejauna ir daug savo gyvenime mačiusi. Jos kūrimosi laikai buvo daug kuo skirtingesni nuo dabartiniųjų. Ir tada yra buvę nerimastavimų ir trinimųsi mūsų išeivijoje. Dėl katalikybės sunkiau gal reikėjo kovoti kaip dabar, bet politiškai padėtis buvo visai kitoniška. Tuomet dar neturėjome nepriklausomos Lietuvos, dabar ją turime. Dėl tos priežasties Federacijos uždavinys šiais laikais daug sudėtingesnis. Dabar turime išlaikyti ir tautinę liniją, skiepinant tarp čia gimusiųjų lietuvių, ir drauge žiūrėti, kad neiškryptume iš katalikiškojo fronto. Tokiose sąlygose išlaikymas pusiausvyros labai sunkus, ypačiai jei kartais paleidžiama į visuomenę kokį masinantį, bet neaiškų ir drumstą obalsį. Todėl iš besirengiantieji Federaciją kritikuoti turi apsižiūrėti, kad mesdami akmenį, patys nebūtų nusižengę.

Lietuvą valdo saviškiai. Ji stiprėja ir progresuoja. Rodos, tik džiaugtis tereikia. Ir džiaugiamės. Tačiau su širdies skausmu mums tenka pastebėti, kad valdančioji partija neina vidurinių teisingumo keliu. Ji gerokai suka kairėn ir, ta kryptimi beeidama, natūraliai užkliudo katalikų teises. Lietuvos katalikai priversti tylėti, nes jų burna užčiaupta. Pasilieka išeivijos katalikai, turį žodžio ir spaudos laisvę. Tad mūsų pareiga užstoti už spaudžiamuosius katalikus Lietuvoje. Tokiai pareigai negalima prikišti nepatriotizmo, kaip tik priešingai pats gryniausias patriotizmas verčia mus pakelti balsą prieš daromas katalikams skriaudas, nes jos neigiamai atsilieps ant visos tautos likimo. Tad gi retkarčiais ir pareiškiame savo nepasitenkinimą dėl valdančiosios srovės politikos. Bet ar gana dažnai, vieningai ir stipriai? Čia statoma stambus klausukas ir visų akys krypta į Federaciją, kaip į katalikiškosios išeivijos viršūnę. Ką gi Federacija? Ji — na, ji tiek patriotinga, kad nepamiršta lietuviškos patarlės: gaila žento, gaila ir varškės. Taip, iš tiesų, gaila ir vieno ir kito, bet — verčiau tegu žentas bus pavalgęs, negu kad varškė atliktų. Tegū ir skaudoka bus tautininkams dėl daromųjų jiems teisingų pastabų bei priekaištų, bet nieko nepadarysi: tauta brangesnė už jos dalį — partiją. Jei partija jaučiasi nusimananti išvesti tautą į platų pažangos kelią, Dieve jai padėk, ir visi padėsime. Bet jei partija pradeda išdykauoti ir saivaliaudama tunka kitų stambesniųjų už ją srovių lėšomis, tada jau metas visiems prabilti, ypač kuomet briaunamasi į brangiausią piliečio turtą — asmens bei sąžinės laisvę. Taip dalykai skamba teorijoje, bet kuomet prieinama prie praktikos — kada Federacijai reikia ginti ir katalikų teises ir drauge palaikyti lietuvių Amerikoje, minint ir Lietuvos valstybės tvarką ir jos vyriausybės nuopelnus (kaip gi kitaip įpirši amerikoniukams lietuvių?), tai Federacijos uždavinys darosi labai painus. Tautininkai tai puikiai žino ir tą sudėtingą situaciją labai gambiai išnaudoja. Katalikams taip besigraibstant apie tą demarkacijos liniją, iš šalies kartais atrodo, kad jų tarpe nėra nė vadovybės nė vieningumo. Iš tikrųjų taip blogai nėra. Jų principai yra aiškūs ir neplaužiami, bet politiška padėtis yra tokia, kad ne tik eiliniams darbuotojams, bet ir vadams pigu suklysti.

Federacija bando pravesti aiškesnę tame dalyke orientuotę. Pereitame Kongrese ji stengėsi griežčiau pabrėžti demarkacijos liniją tarp tautiškumo ir profesionalinės tautininkystės. Kaip tas gyvenime pavyks, teks pamatyti. Pasidėkojant supainiotai padėčiai, dar ne viena klaida bus padaryta, bet vis pažingsniuojant prie aiškaus tikslo: ginti katalikybę ir palaikyti gryną (ne karjerinę!) lietuvių. K.

Gyvenimo nei nemylėkim, nei neapkęsim, bet ką gyvenam gyvenkim gerai: kol, ilgai ar trumpai, leidžia dangus.

Milton.

Monsinioras K. Jasėnas, kuriam šiemet sukaks 70 metų amžiaus. Jis nuolat gyvena Mintaujoje, Latvijoje. Mon. K. Jasėnas yra parašęs keletą veikalų, iš kurių žymiausias "Visuotinė Meno Istorija".

Monsinioras K. Jasėnas

Žymiam užsienio lietuvių veikėjui mon. Jasėnui šiemet sukanka 70 metų amžiaus. Jis yra gimęs 1867 m. Velžių km., Saločių parapijoje, Biržų apskrityje. Mokslus ėjo Mintaujos gimnazijoje ir Žemaičių kunigų seminarijoje, kurią 1890 metais pabaigė. Išventintas į kunigus buvo paskirtas Tryškių vikaru. 1902 m. buvo perkeltas į Mintaują vikaru. K. Jasėnas visą laiką paliko gyventi ir dirbti Latvijoje. Netrukus jis buvo paskirtas Larinių klebonu, vėliau buvo perkeltas į Brunavą klebonu ir, pagaliau, paskirtas Mintaujos klebonu.

Kazimieras Jasėnas anksti pradėjo dirbti lietuvių tautišką darbą: rašinėjo ir lietuviškus laikraščius, platino lietuvių draudžiamąją spaudą ir t. t. Atsidūręs Latvijoje jis energingai pradėjo dirbti tarp lietuvių išeivių. Matydamas, kad lietuviams gresia ištautėjimo pavojus, jis pradėjo juos organizuoti ir draugijas, rengti jiems įvairias kultūrinės pramogas, vaidinimus, paskaitas ir t. t. Kadangi trūko lietuvių kalba vaidinimams veikalu, tai pats K. Jasėnas parašė dvi komedijas: "Birutė dukterė" ir "Kaimo gražuolė". 1914 metais jis išleido didelį veikalą "Patarėjas lietuviams katalikams svetur". Šiame veikle jis moko kaip užsienyje gyveną lietuviai turi elgtis, kaip jie turi stiprinti savo tautinę dviasį. Vokiečių okupacijos metu jis Kazimiero Brunaičio slaptyvardžiu išleido knygutę: "Der Weltkrieg und Litauen" (Lietuva ir pasaulinis karas), kurioje vokiečius supažindino su lietuvių tautiniu atgimimu ir siekimais.

Pats didžiausias K. Jasėno veikalas yra "Visuotinė Meno Istorija". Šis veikalas jis pradėjo rašyti 1921 m. ir 1929 m. buvo išleistas I tomas, o 1932 m. — II tomas. Dabar jau

baigiamas leisti III ir paskutinis tomas. Tai yra labai didelis, apie pustrėčio tūkstančio puslapių veikalas, kurio išleidimas autoriui jau kaštavo apie 60.000 litų. Mon. K. Jasėnas sako, kad jį šis veikalą rašyti paskatinusios trys priežastys, būtent: jo nelemtas bendradarbiavimas Petrapilio lenkiškame laikraštyje "Kraj". Tautiškai susipratęs, jis sumanė atsilyginti tėvynei, prisidėdamas prie jos kultūrinio darbo. Antroji priežastis, kuri paskatino jį rašyti meno istoriją, tai buvo vokiečių okupacijos metu jo ginčai su vokiečių karo kapelionais apie įvairius meno klausimus. Vokiečiai, kurie svečiuodavosi pas K. Jasėną, matydami jo didelį nusimanymą meno dalykuose, ėmė raginti jį rašyti lietuvių kalba meno istorijos veikalą. Trečioji priežastis, kuri jį skatino rašyti tą veikalą, tai buvo jo draugavimas su kunigu Juozu Tumu - Vaižgantu. Vaižganto pavyzdys smarkiai skatino ir K. Jasėną imtis literatūros darbo. Pasiryžęs rašyti šį veikalą, jis išsigijo gana didelę įvairiais meno klasimais biblioteką. Jam šis darbą žymiai palengvino ir puikūs pažinimas užsienio meno muziejų ir galerijų. Nuo pat kunigavimo pradžios jis beveik kas vasarą išvažiuodavo į užsienį ir čia aplankė garsiausius Europos muziejus bei galerijas (Londono "British Museum", Paryžiaus Lovrų, Romos Vatikano muziejų, Muencheno Pinakoteką, Petrapilio Ermitažą, Dresdeno, Vienos, Neapolio ir daug kitų galerijų). Kadangi tam veikalui išleisti neatsirado leidėjų, tai pats autorius jį ryžosi leisti savo lėšomis. Kad tam veikalui išleisti uždirbtų lėšų, jis įvairiose mokyklose pradėjo dėstyti kalbas. Darbo turėjo labai daug: kurį laiką jis turėjo pamokų iki 40 val. kas savaitę. Tad dienomis

Tarptautinė Darbo Organizacija ir Katalikai

Kai išgirsta apie Tarptautinę Darbo Organizaciją ir jos kasmetinę konferenciją Ženevoje, ne vieną pamano, kad tai yra daugiau ar mažiau, socialistinė institucija. Tiesa, tos organizacijos darbininkų grupėje vyrauja socialistinio Amsterdamo internacionalo įtaka. Ji pasireiškia dėl to, kad normaliomis aplinkybėmis pagal T. D. Organizacijos dvasią į konferenciją atstovus renka atskirų valstybių pačios didžiosios darbininkų organizacijos. O kol kas daugumoje kraštų tokios darbininkų organizacijos dažniausiai yra socialistinės.

Bet būtų neteisinga kalbėti apie visos T. D. Organizacijos socialistiškumą.

Tarpt. Darbo Organizacijos tikslai, iš esmės, yra daugiau krikščioniški, negu socialistiški.

Būtent: socialinis teisingumas, socialinė taika, socialinis pažangumas, vykdomi tautiniu ir tarptautiniu mastu, valstybių, darbdavių ir darbininkų bendradarbiavimo sistemoje. Ir dėl to Pijus XI savo enciklikoje "Quadragesimo Anno", kalbėdamas apie Leoną XIII enciklikos "Rerum Novarum" vaisius, galėjo rašyti:

"Dar daugiau. Po baisingo karo didžiųjų valstybių vadai stengėsi su tvirtinti santaiką, iš pagrindų keisdami visuomenės santykius; tarp taisyklių darbininkų darbui tvarkyti pagal teisybę ir teisingumą, jie priėmė didelį skaičių nuostatų taip sutinkančių su Leoną XIII principais ir nurodymais, jog atrodo, kad juos tyčia iš ten paėmė".

Taip rašydamas, Pijus XI kaip tik turi galvoje Tarptautinę Darbo Organizaciją.

Po Didžiojo Karo daugelyje valstybių vidaus sukrėtimų ir didžiųjų socialinių reformų laikotarpyje lemiančios rolės vaidino katalikų visuomenės vadai. Jų tarpe ištiesa eilė dvasininkų, tokių, kaip Seipelis Austrijoje, Nolasas Olandijoje, Koršetas Jugoslavijoje, Šra-

dirbdavo įvairiose mokyklose, o daugiausia naktimis rašydavo. Visa tai mums rodo nepaprastą monsinjoro K. Jasėno darbštumą. Be to, reikia pažymėti, kad jis šalia literatūros taip pat veikliai dalyvauja įvairiose lietuvių organizacijose, skaito paskaitas, bendradarbiauja lietuvių spaudoje. Kai bus pabaigta leisti "Visuotinė Meno Istorija", tai monsin. K. Jasėnas yra pasiryžęs išleisti Lietuvos ir lietuvių meno istoriją.

Už didelius nuopelnus Katalikų Bažnyčiai Popiežius Benediktas XV K. Jasėną po 40 metų kunigavimo sukaiktis progą pakelti į monsinjorus, o už didelius nuopelnus lietuvių tautai Lietuvos vyriausybė jį apdovanojo D. L. K. Gedimino ordinu.

Tsb.

Dr. Pr. Dielininkaitis

niekas ir Glinga Čekoslovakijoje, Vassas Vengrijoje, Braunsas Vokietijoje, Krupavičius Lietuvoje.

Būdami drąsių socialinių reformų iniciatoriais ar vykdytojais jie socialiniu atžvilgiu pažangiai nuteikė Katalikų mases bei jų organizacijas, ir jas reikiama paruošė supracuoti Tarpt. Darbo Organizacijos reikšmei, tikslams ir užsimojimams. Dėl to ir mus nustebo pirmojo Tarpt. Darbo Biuro direktoriaus socialisto Alberto Tomo pareiškimas, kad Tarptautinės Darbo Organizacijos paruošimas ar jau priimtos konvencijos ir rekomendacijos, apskritai imant, yra

mažiau ginčijamas krikščioniškose negu socialistiškose visuomenėse.

Tarpt. Darbo Organizacija ne tik nevengė, bet ieškojo progų sueti ir kontaktą su įvairiomis tautinėmis ir tarptautinėmis katalikų socialinėmis organizacijomis. Iš katalikų

pusės reikėsi tos pačios pastangos.

Iš visų katalikiškų organizacijų čia bendradarbiauja konkrečiausiai darbininkų s-gos. Kol profesinių sąjungų laisvė nebuvo panaikinta Italijoje, Vokietijoje ir Austrijoje, krikščionių darbininkų galiotinių svoris labai stipriai buvo jaučiamas T. D. Konferencijose. Bet krikščionys darbininkai turi progą ir gali jose pasireikšti ir dabar. Sakydam šiuos metus konferencijoje krikščionių darbininkų atstovai buvo Belgijos, Prancūzijos, Vengrijos, Liuksemburgo, Olandijos, Šveicarijos, Čekoslovakijos ir Lietuvos delegacijose.

Ne kartą žinomiems katalikams, kaip savo valstybių atstovams, tenka T. D. Konferencijoms pirminkauti. Ir šių metų konferencijos pirmininkas, Airijos ministeris Sean Lemass yra žinomas valstybininkas katalikas. Jis ir savo pirmąją konferencijos pirmininko kalbą baigė prasmingais žodžiais senąja airių kalba: "Beannacht De ar an obair" — "Dievas telaimina jūsų darbus".

Idomus Dokumentas iš Baskų Katalikų Gyvenimo

Kaip žinome, kiek laiko atgal Ispanijos liaudies frontas pridarė daug triukšmo su dokumentu, kurį pasirašė Biscajos generalinis vikaras ir kiti baskų dvasininkai ir jį i-teikė Vatikanui. Šituo dokumentu baskų katalikų dvasininkai reikė griežtą protestą prieš bombardavimą Durango ir Guernicos, kuriuos sunaikino sukilėlių aviacija.

Dabar tik paaiškėjo, kad tą dokumentą ir generalinis Biscajos vikaras, ir kiti baskų katalikų kunigai pasirašė priversti vyriausybės. Šių metų balandžio 3 dieną baskų vyriausybės vidaus reikalų ministeris pasiuntė skubų raštą generaliniam Biscajos vikarui, jį prašydamas pareikšti protestą prieš minėtų miestų bombardavimą Popiežiui nors šis su pilietiniu ispanų karu nieko bendro neturi. Kadangi vikaras ir raštą nieko neatsakė, tai pats baskų prezidentas Aguirre padarė intervenciją. Jis pareikalavo "pagaliau liautis tylėjus ir pareikšti griežtą protestą Vatikanui".

Aguirrės laiškas buvo jau ne be raginimas, bet tiesiog grasinimas. Apie jį dabar generalinis Biscajos vikaras Don Ramon de Galbarriatu štai ką pasakė:

"Pirmiausia turiu iškilmingai pareikšti griežtą protestą prieš priemones, panaudotas baskų vyriausybės prieš mane ir baskų katalikus kunigus. Ta vyriausybė mus priverė prieš mūsų norą ir valią pasirašyti tą apgailėtiną dokumentą apie Durango ir Guernicos įvykius. Mes jį pasirašėme, kad išvengtume visų tų priemonių, kurių Aguirrė man asmeniškai pažadėjo imtis prieš katalikų Bažnyčią ir

dvasininkus, jei nepasirašytume minėto dokumento. Jis tada man pareiškė, kad, jei nepasirašysime to dokumento, tai jis neišims jokių priemonių apsaugoti mus nuo įtužusios liaudies keršto. Štai kas mane priverė tą tragingą valandą ryžtis veikti tuo būdu, kuris visiems jau žinomas. Aš buvau įsitikinęs, kad susipratę katalikai supras, kodėl aš taip pasielgiau. Aišku, prieš Dievą ir savo sąžinę aš žinojau, kad elgiuosi neteisėtai, tačiau aš tuo būdu norėjau išgelbėti daug nieku nekaltų aukų ir nereikalingo kraujo praliejimo. Taip elgdamasis aš turėjau viltį išvengti kitaip neišvengiamos katastrofos".

Toliau gen. vikaras pareiškė, kad bažnyčias saugodavo nuo visokių ekscesų net tikrieji jos priešai, tačiau jis pastebėjo, kad jau kuris laikas tos bažnyčios nėra, toli gražu, maldos namai: tai grynai patalpos karo reikalams. Parapijinė Sv. Marijos bažnyčia paversta karo sanitarijos valdybos patalpa. San Jose koplyčia, kur buvo jėzuitų centras, paversta milicininkų kareivinėmis. Sv. Zuzanos vienuolyno tik dalis pavesta tėvams augustinionams, o kitoje dalyje įkurdintas Biscajos vyriausias štabas. Toliau generalinis vikaras pastebėjo, kad Guernicoje nebuvo paliesta nei parapijinė bažnyčia, nei senoji Casa de Juntas, nei Sv. Klaros vienuolynas. Guernica, esą, kaip fabriky centras, buvo paversta centraline Biscajos karo jėgų stovykla.

Šio gyvenimo laimė slepia savy kančių bedugnę: atkasei laimę, tuoj išsiveržė ir kančių šaltinis.

550 Metų Lietuvos Krikšto Sukaktis

Lietuva mini 550 metų apsikrikštytumo sukaktį. Dėlko neminėjo 500 metų? Dėl aiškos priežasties: Lietuva tuomet buvo po rusų jungu, o tokiose aplinkybėse minėti katalikiškojo krikšto priėmimo sukaktį buvo neįmanoma. Dabar Lietuva, nusikračiusi rusų vergijos, gali laisvai minėti tą stambų istorinį įvykį, kurs ją įvedė į krikščioniškosios civilizacijos įtaką ir pakreipė jos istoriją vakarų pusėn. Nes jei būtų priėmusi krikštą iš rusų pravoslavų rankų, ji būtų susijusi su rusų tauta ir vargu bebūtų kada nors susilaukusi nepriklausomybės.

Bet kodėl Lietuva taip ilgai išliko stabmeldiška, kuomet kaimyninės tautos seniai jau buvo priėmusios krikštą? Čia, rodos, netenka dvejojti dėl atsakymo, kad tam buvo kalti vokiečiai kryživiai, kurie mėgino įvesti Lietuvos krikščionybę ne su meilės pagalba, bet su kardu ir ugnimi. Nuolatinės žiaurios kautynės su krikščioniškais riteriais atgrasino lietuvių tautą nuo krikščionybės, nes kryživiai, prisidengę kryžiumi, bet naudodami klastą ir ginklus, įsikiėjo lietuvių širdyse nenuogailą pasibaisėjimą ir pasibaurėjimą ir jais pačiais, ir jų darbais, ir jų tauta, ir jų tikyba. Iš čia išvada, kad blogi krikščionys savo gobšumu ir palaidu gyvenimu daugiau kenkia krikščionių tikėjimui negu aršiausi krikščionybės priešai. Tokį liudną istorijos pavyzdį kaip tik matome nedoroje vokiečių kryživių elgesy. Jie savo klastingu žiaurumu išlaikė mūsų tautą stabmeldystėje ir tamsybėje. Dėl neigiamos stabmeldystės įtakos netenka čia ginčytis. Tramdydama tikėjimo šviesą, stabmeldystė sutrukdė ir mūsų tautos civilizaciją.

Lietuvos krikštas įvyko 1387 metais. Prie jo privedė politiškos aplinkybės, kurias Apvaizda mokėjo sunaudoti tam epokiniam įvykiui. Dalykas toks, kad kivičiai tarp vokiečių ir lietuvių priėjo prie galutinės krizės. Santykiai tarp tų dviejų tautų, visuomet įtempti, pagaliau turėjo trūkti, ir baisinga žūtbutina kova buvo jau nebeišvengiama. Tasai amžinasis vokiečių obalsis — Drang nach Osten — brovimasis rytuosna buvo toks pat aktualus tais laikais kaip ir šiandien. Vokiečiai jau buvo besigrūdę į Lietuvą suvirš per porą šimtų metų. Paverge prūsus, baigę naikinti latvius, bet lietuviuose jie sutiko ryžtingą priešą, kurs drąsiai ir sumaniai pajėgė gintis. Kryživiai šaukdavosi pagalbos iš visą Europą, kad krikščionys padėtų nugalėti baisingus stabmeldžius, kurie ne tik narsiai ginasi, bet ir juos pačius, krikščioniškus riterius, užpuola ir smarkiai sužaloja. Jei Europa neduos jiems pagalbos, tai jie, krikščionių riteriai, turės žūti ir su jais žlugs visa atspirtis prieš stabmeldystę. Tokie kryžiuokų atsišaukimai veltui nenuėdavo. Tūkstančiai melžionių riterių stodavo į kovotojų eiles ir tūkstančiai palikdavo savo kaulus Lietuvoje. Bet kryžiuokų propaganda ėjo sekmingai ir plačiam pasauly paplito nuomonė, kad lietuviai tai žiauri pagoniška tauta, kuri gresia visai Europai ir kad prieš stabmeldžius kovoti yra kiekvieno darnaus karžygio pareiga.

Lietuva neturėjo priemonių tiems šmeižtams atremti. Lietuviai beveik nė rašyti nemokėjo, o ką jau bekalbėti apie tinkamą sugebėjimą savo vardą apginti. Tačiau palaipsniui ir mūsų tautos dorovinė jėga pradėjo pasireikšti ir stiprėti. Atsirado gabių kunigaikščių — vadų, kurie mokėjo ne vien su kardu gintis. Jie surado kelią į Romą, kur pradėjo siuntinėti popiežiams skundus prieš neteislingą ir nedorą kryžiuočių pasielgimą. Gerai žinomi Mindaugo ir Gedimino laišukai popiežiumi, kuriuose tie kunigaikščiai išdėsto klastingą kryžiuočių politiką. Kad įrodytų savo nuoširdų teisingumą, Mindaugas pats buvo priėmęs krikštą ir daugelį savo didikų pakrikštydino. Vokiečiams vis sunkiau ir sunkiau buvo ginti bei pateisinti savo politiką Lietuvoje. Jie griebėsi klastų ir in-

trygų, kurioms pasidėkojant, Mindaugas turėjo tragiškai žūti ir su juo viltis apkrikštyti Lietuvą. Vokiečiai buvo laikinai laimėję.

Tačiau lietuvių tauta tiek sustiprėjo politiskai, kad gramozdiška kryžiuočių apgaulystė nebeturėjo pasekmių. Atėjo Gedimino ir Vytauto laikai. Kryžiuočių ordinas pamatė, kad turi reikala jau nebe su drąsiais partizantais, bet su rimtais karžygiais ir gabiais politikais. Tokių vadų vedama, lietuvių tauta nesiduos pavergiami. Ji sušipras, susiorganizuos ir taps stipri vieninga valstybė. Prie to nereikia prileisti. Suskaldymas Lietuvos ir sukiršinimas jos vadų buvo kryžiuočiams politiška politinė. Tam tikslui jie paleido darban visą savo klastingą gudrybę. Iš vienos pusės organizavo prieš Lietuvą kryžiaus karus, gi iš kitos stengėsi sukelti nesantaiką tarp Kęstučio, Jogailos ir Vytauto. Tai jiems buvo pavykę, bet tik laikinai. Narsiam Kęstučiui žuvus kalėjime (ne be kryžiuočių kaltės), Vytautas su Jogaila susivaidijo ir atrodė, kad Lietuvoje kils naminis karas. Tačiau abudu kunigaikščiai veikiai suprato, kad toksai karas vien vokiečiams pagėdaujamas. Jiems jau buvo aišku, kad kryžiuočiai yra pavojingiausias Lietuvos priešas, kuriam nugalėti reikia griebtis griežčiausių priemonių ir ieškoti bet kokių taktikų. Atsižvelgta į lenkus, kurių valstybės sostas teko jaunutei karaliai Jadvygai, tuo laiku jau susižiedavusiai su Austrijos kunigaikščiu Wilhelmu. Lenkų didikai įžiūrėjo čia gerą progą Lenkijai sustiprėti — būtent sutuokdinti Jadvygą su Jogaila ir sujungti dvi tauti į vieną galingą valstybę, kuri galėtų atspirti vokiečiams. Jadvyga buvo uoli katalikė ir pasiryžo pašvęsti asmeninę savo meilę visuomenės labui: nutraukė savo piršlybas su Austrijos kunigaikščiu ir pasižadėjo ištėkėti už Jogailos, bet gi su ta sąlyga, kad Jogaila ir visa lietuvių tauta apsikrikštytų. Kokie buvo lenkų didikų tikrieji sumetimai, nesiimu vienu sakiniu kritiškai išspresiti. Tam reikėtų išsamios istorinės studijos. Tarp jų buvo ir gudrių politikierių ir gerų katalikų. Bet kad pati Jadvyga buvo užsidedusi krikščioniškuoju uolumu, apie tai, rods, netenka abejoti. Nors lenkai statė labai sunkias sąlygas ir parodė aiškų Jogailai nepasitikėjimą, reikalaudami iš jo užstatų, kad išpildys duotąjį žodį. Tačiau Jogaila su visakom sutiko ir pasiryžo apsikrikštyti drauge su visa lietuvių tauta. Tuo būdu Lietuvos krikšto reikalas politiškai atžvilgiu jau buvo pribrendęs. Tačiau tikybinis atžvilgiu Lietuva toli gražu nebuvo prie krikšto prisirengusi, nes apskritai imant, lietuvių tauta nebuvo susipažinusi su krikščioniškuoju mokslu. Bet, to nežiūrint, pasitaikiusios progos veltui nepraleista ir skubotai pradėta rengtis prie to epokinio įvykio, kurs atskleidė naują lapą Lietuvos istorijoje.

Vytautas ir Jogaila jau buvo krikščionys, kada, 1387 m. pradžioje, juodu, daugelio kunigaikščių ir lenkų dvasiškių lydimi, atvyko į Vilnių Lietuvos apkrikštyti. Jogailos ir Vytauto raginami, lietuviai pradėjo būriais krikštytis. Bet čia pasireiškė esminis trūkumas: nebuvo kas išaiškina krikščioniškos tikybos mokslą, nes tarp atvykusių lenkų dvasiškių nebuvo kalbančių lietuviškai. Teko naudotis perkalbėtojai. Pats Jogaila ir Vytautas netikėtai tapo katalikybės apaštalais ir kiek įmanydami aiškino naujos tikybos dėsnius. Suprantama, kad juodu, patys dar naujokai, negalėjo būti geras katechetais, bet uolumo parodė labai daug. Vilniuje prie pilies kalno, kur buvo kurenama šventoji lietuvių ugnis, nutarta pastatyti katalikų katedrą, kas paskui ir buvo įvykdyta. Atlikę krikšto apeigas Vilniuje, Jogaila ir Vytautas su palydovais išvyko į kitus Lietuvos miestus ir kaimus, tuo pačiu būdu krikštydami žmones.

(Bus Daugiau)

Kova Dėl Tikėjimo Sovietų Rusijai

Tuoju po revoliucijos už religijos atsisakymą SSSR kūrėjai paskelbė kovą prieš tikėjimą ir tikybas. Cerkvės, bažnyčios ir kiti maldos namai buvo uždarami, šventųjų paveikslai niekinami, o kai kurie maldos namai pavėrciami viešo naudojimo įstaigomis. Religija buvo paniekinta ir pavadinta "tautų opiumas". Tačiau juo labiau ji buvo persekiojama ir niekinama, juo labiau ji pradėdavo plakti žmonių širdyse. Ypač tai galima buvo pastebėti per įvairius chaosus krašte.

Pati Sovietų spauda rašo, kad jau nebėra kalbos apie visišką religinių papročių išnaikinimą žmonių tarpe. Nepaisant įvairių sunkumų, persekiojimų, skundų, baudų, premijų

tarpe neseniai buvo uždaryti 5 netikintųjų muziejai. Taip pat užsidarė ir keli netikintųjų propagandos institutai.

"Pravda" nusiskundžia netikintųjų akcijos kritiku. Ji nurodo, kad esą netikintųjų sąjungos nariai, užuot, "taikyti gudrią ir tikslingą politiką", be reikalo prašo administracinių organų pagalbos, kad būtų uždaryta maldos namai arba atleista iš darbo tikintieji darbininkai. Šie metodai, esą, netinkami. Atvirkščiai, visų religijų dvasininkai esą dirba nepaprastai gudriai, pirmiausia kreipdami dėmesį į jaunimą, skatindami jį sugrįžti prie tikėjimo. "Pravda" tvirtina, kad šandien jau ir komso-molų jaunimas pradėdąs tikėti ir atliekąs religinę praktiką. Tas pats laikraštis pažymi, kad "Kras-

noje Akulovo" kolchozo pirmininkas esąs išrinktas cerkvės tarybos pirmininku.

Faktas. Sovietų liaudis kovoja už teisę į laisvą savo sąžinę. Dar niekuomet taip iškilmingai nebuvo švenčiamas Velykos kaip šiais metais. Maskvoje ir Leningrade, jau nekalbant apie mažesnius miestelius ir kaimus, galima buvo pastebėti labai daug tikintųjų. Daugelis moterų su degančiomis žvakėmis savo Velykinį valgių nešė į cerkves pašventinti.

Kolchozuose, ypač rytuose ir pietuose, kaimiečiai Velykų švenčių metu nedirbo. Keliuose Smolensko apygardos kolchozuose buvo prieita prie kruvinų susirėmimų tarp kolchozininkų ir komso-molų "smoginių brigadų" narių, atvykusių paraginti

"Laidokime Anti-Klerikalizmą" --

Rašo prancūzų kairieji

Prancūzijos gyvenimas liepos mėn. atnešė kam nemaža netikėtumų. Pasaulį sudomino kard. Pacelli vizitas. Kad jo reikšmė gerai suprastume, reikia prisiminti bent netolimos praeities faktus. Prancūzija

dar gerai atmena giljotiną, kuri revoliucijos metu nukirpo ne vienam dvasininkui galvą.

Maždaug prieš 50 metų iš Prancūzijos buvo ištremti 5650 vienuolių, o pora dešimčių metų vėliau (1903) buvo ištremti visi vienuoliai ir sukonfiskuota jų nuosavybė, kol pagaliau 1905 m. nutrauktas konkordatas, visiškai atskirta Bažnyčia nuo valstybės; trejetą metų vėliau sukonfiskuoti visi Bažnyčiai priklausiusieji turtai. Romai ir jos įtakai buvo paskelbta kova.

Praslinko dar 30 metų. Vaizdas visiškai pasikeitė. Dabar katalikai gali veikti laisvai. Jau rašė laikraščiai, su kokiomis iškilėmis buvo sutiktas ypatingasis Popiežiaus reprezentantas, kard. Pace-lli. Jam atvykus, prezidentas Lebrunas suruošė vaišes, į kurias popiežiaus atstovo pagerbti atsilankė minist. pirm. Chau-temps, užs. reik. ministras Ivon Delbos, finansų ministras Bonnet, tarptautinės parodos komiteto general. pirmininkas Labbe, Paryžiaus miesto tarybos pirmininkas Fail-lot, daug kitų aukštų valdininkų, mokslo akademijos narių, ambasadorių ir t. t.

Priėmimo metu miesto šeimininkas (— tarybos pirmininkas) M. Fail-lot, atsiėmęs valstybės vadovams girdint ir pritariant, prabilo į Bažnyčios reprezentantą:

— Šandien Paryžiaus gyventojai, kurie taip trokšta taikos, Jumyse mato tą, kuris aukojasi tai idėjai... Mūsų sostinė dėkinga, kad savo kalboje ją pripažinote spinduliuo-

žmonės švenčių metu į darbą. Nepadėjo dargi viliojimai su orkestrais ir valgiais prikrautais stalais.

Iš šių visų faktų galima matyti, kad Sovietų liaudis nepasidarė per 19 metų komunistų partijos reikalavimams ir represijoms, kuriomis buvo siekiama visiškai sunaikinti tikybą ir prisirišimą prie religijos. Sovietų valdžia visomis išgalėmis stengiasi pagerinti propagandinę akciją. Visur buvo paleistas šūkis "už komunistinį švietimą" ir kit. Tuo buvo stengiamasi ypač kaime sutriuškinti tikėjimą. Su pašaipa prie lysvių buvo kabinamos lentelės su parašu: "Dievo lysvės". Čia buvo norėta pabrėžti, kad jokių dievinių stebuklų nėra, o žemė palikta neišvengiamai ir kard. Pacelli dirbama negalinti duoti jokių vaisių. Ir tas eksperimentas nepavyko. Kai-mo žmonės nepatikėjo netikinčiųjų šūkiams ir kas kart su didesniu pasitikėjimu laikosi savo pažiūrų.

"V. Ž."

Juozas Daugailis

jančiu "dvasinio gyvenimo centrą".

Iš savo pusės ji lenkiasi prieš taikos idealą, kurį Jūs reprezentuojate, prieš Jo Šventenybę Pijų XI, kuris jus specialiai mums delegavo, prieš

didžiąją moralinę galybę, kurią taip aukštai išlaikote viršum gin-cluotų tautų.

Mūsų sostinė pastitiki Jūsų pastangomis išlaikyti taiką žmonijoje.

Tai nebuvo tik mandagumo formulės. Minios žmonių entuziastiškai sutiko ir išleido Pacelli. Kai jis vyko gatvėmis, darbininkai, ne kartą pertraukę darbą ir iškėlę aukštyn kūjus šaukė:

— Vive le pape!

Net kairiosios partijos, kaip rašo čekoslovakų "Prager Presse" (jos negalima įtarti ypatingu palankumu katalikams), persiorientavo ir kovos kirviui su katalikais leido rūdyti.

Daug kas nustebė, kai vienų iš paskutiniųjų parlamento debatų metu kairiųjų radikalų vad. s. Campinchi šūktelėjo:

— Mes jau nebėsame antiklerikalai.

Nemažesnis buvo publikos nustebimas, kai šiais metais (V. 25) ortodoksų radikalsocialistų organas "Ere Nouvelle", anksčiau pasižymėjęs savo antibažnytine tendencija, pirmame puslapvy isidėjo

trijų skilčių didumo straipsnį, antrąsį: "Laidokime antiklerikalizmą".

Negana to — neseniai prancūzų masonų ložės aukščiausios tarybos narys Albert Lantoine parašė knygą "Lettre au souverain Pontife" (įvada jai parašė taip pat masonas Oswald Wirth), kurioj siūlo dirbti taikoje ir vienybėje su popiežium, nes akivaizdoj greičiau žmonijai pavojaus reikia sukaupti jėgas moraliniam atgimimui.

Vadinasi, ir masonai priversti prisipažinti, kad Bažnyčios niekas neįstengė nugalėti ir, kad ji tebėra didelis moralinis veiksnys, su kuriuo tenka skaitytis ir kviesti į talką, jei norima atnaujinti pasaulį.

Akivaizdoje šių faktų, visiškai suprantami lenkų publicisto Boleslovo Koskovskio žodžiai, kuriuos išspausdino "Kurjer Warszawski":

— Tie, kurie miegoję 50 m. kape, galėtų atsikelti iš karsto, nebetiktų savo ausimis ir akimis, nes dabar jiems

tektų girdėti socialistus ar radikalus ministrus cituojant... enciklikas.

Prie šių faktų galima prijungti dar ir naujus: parodos metu Paryžiuje įvyks per 100 įvairių katalikiškų kongresų. Kai į Lisieux iškilmes (jose dalyvavo ir kard. Pacelli) plaukė apie 300.000 prancūzų, tai tuo pačiu metu Paryžių defiliavo 30.000 katalikų sportininkų. Aukštieji dvasininkai svečiui kardinolui pareiškė, kad visa to nebūtų galima pasiekti, jei nebūtų vyriaus-

sybės prielankumo katalikams. Tą galėjo patirti ir pats Pacelli, matydamas karališką priėmimą ir girdėdamas, kaip 21-jo pulko orkestras pakaitomis grojo popiežiaus ir Prancūzijos himnų — marsalių.

Iš kur gi tas kairiųjų posūkis? Rodos, kad neklysta čekoslovakų kairiųjų laikraštis "Prager Presse", sakydamas, kad prancūzų katalikai suprato laiko, valandos balsą. Kairiesiems imponuoja Prancūzijos

katalikų demokratinė dvasia ir socialinis sąjūdis.

Jie sužavėti Bažnyčios stiprių žodžių, pasakytų vokiečių nacionalsocialistams ir belgų reksistams. Prancūzijos kairieji netraukė užsimerkę senos giesmės, o blaiviomis akimis pažvelgė į Bažnyčios darbus ir įvertino ją, kaip teigiamą veiksnį.

Dėl to ir katalikai mielai prisideda prie kūrybinio valstybės darbo. Katalikų demokratų organas "Petit democrat" rašė, kad jie nesibijo kraštutinių nacionalistų mestų šukių, kad jie esą "raudonieji krikščionys". Katalikai darą pastangų bendradarbiauti i geresnei santvarkai ugdyti, jie nori, kad prasidėjusi revoliucija be kraujo ir prievartos plėtotųsi toliau bet kad

masėse religija vėl atgautų priederamas teises.

Katalikų konservatorių atstovas de Cour Grand-maison vieną dieną parlamente pasakė:

— Mes turime viltį, kad ateis diena, kurioje prancūzai bus laisvi nuo visų tų kliūčių, kurios jiems trukdo, ir kad jie, be skirto savo socialinės kilmės, bendradarbiaus naujais pagrindais ir Prancūzijos bei laisvės naudai padarys tai, ką kiti vadina valstybinės struktūros reforma, o aš laikau ramia, taikia revoliucija. Mes neturime pareigos stabilizuoti nežmoniškos socialinės santvarkos, priešingai, mes visi privalone dirbti, kad į jos vietą stotų humaniškesnė tvarka, kuri grąžintų tikrąją vertybių hierarchiją, kuri pastatytų

pinigus produkcijos tarnybai, produkciją žmogaus tarnybai, o patį žmogų tarnybai idealo, kuris gyvenimui duoda prasmę.

(XX Am.)

JUOKELIAI

— Ar neatsirastų pas jus kokio nors darbo mano sūniui?
— O jis ką nors moka?
— Jei jis ką mokėtų, atrastų jam darbo ir pas save.

— Ponas daktare, mano tėvas prašė, kad jūs tą dantį tik išjuntumėt...
— Kodėl?
— Jūs brangiai imate. Jis jį ir pats ištrauks.

PIRKLIŲ TARPE

— Na, kaip reikalai?
— Ir neklauk. Kiekvieną mėnesį turiu pridėti porą šimtų litų.
— Ar gi tas biznis tau apsimoka? Uždaryk krautuvę.
— Aš jau už patarimą... o iš ko gyvensiu?...

Remkite tuos profesionalus ir biznieriū, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

HAVERHILL, MASS.

Pora savaičių atgal, atsisakydama šio pasaulio, gerai šioje kolonijoje žinomas Mykolas Čaikauskas. Kūnas buvo laidojamas iš Šv. Jurgio lietuvių par. bažnyčios. Kleb. kun. F. Norbutas atnašavo šv. mišias. Daugelis žmonių automobiliais lydėjo iš Haverhill į Portsmouth, N. H., kur kūnas buvo palaidotas R. Katalikų kapuose.

Velionis sirgo apie 9 savaites. Buvo 56 metų amžiaus, o Amerikoje išgyveno 31 metus. Iš Lietuvos paėjo: Panošiškių km., Onušio par., Trakų apskrįčio.

Dideliame nuliūdime paliko moterį ir brolių Joną. Portsmouth, N. H. ir Lietuvoje turėjo dvi seseris ir vieną brolių. Lai būna jam amžina ramybė.

Silvestras Čaikauskas.

CHICAGO, ILL.

PAGERBĖ DAIN. M. ANDRIKYTĖ

Ketvirtadienio vakare, rugpj. 12 d., p-lės Ievos Lukošutės rūpėčiu buvo surengta turtinga vakarienė pasveikinti dain. M. Andrikytę iš Waterbury, Conn., kuri praleido kelėtu dienu Chicagoje.

Lukošutės tėvelių namuose, gražiai papuoštas stalias buvo apdėtas gardžiais valgiais. Baigiant vakarienių, veikėjas Jonas Juozaitis užėmė "toastmasterio" vietą. Kalbėjo: "Jaunimo" redaktorius, Juozas Poška, S. Raymond, smuikininkas Mykolas Petroševičius, svečias iš Waukegan, Ill. J. Bačkys, p-lė Ieva Lukošutė, ir viešnia dain. Marcelė Andrikytė, kuri nuo širdžių dėjo visiemis už netikėtą įvykį. Anąrt sveikinimu, muz. Petroševičius sugrojo jausmingai smuikos solo pritariant p-lėi A. Alekniutei pianu. Vakaro vedėjas įteikė ranelei Andrikytei gražią

dovanėlę atminčiai. Po vakarienos visi sustoję gyvai užtraukė "Ilgiausių Metų".

Vakaras praėjo gražioje nuotaikoje.

P-lė Andrikytė netik y-ra dainininkė, scenos žvaigždutė, bet daug darbuojasi ir literatūros srityje. Taigi Chicago's jaunomenė džiaugiasi su ja susipažinus ir linki jai ilgiausių metų.

Rap.

Dr. jos "Lietuvos Ūkininko" Piknikas Gražiai Pavyko

Rugpj. 1 d., Dambrausko Darže surengtas draugijos "Lietuvos Ūkininko" metinis bei 30 metų jubiliejinis piknikas pavyko.

Rengimo komisija susidėjo iš: D. Rudako, A. Valonio, J. Martinkaus ir Butkevičiūtės. Piknikas dalyvavo daug žmonių. Pavakaryj buvo įvairūs kontestai, k. t. sunkaus svorio vyrų bėgimas, moterų lenktynės, merginų trimis kojomis bėgimas, kiaušinio nešimas, vaikų pyrago valgymas, ir daug kitų. Visi kontestai sukūrė daug linksnumo.

Draugijos valdyba ir rengimo komitetas, reiškia sekančioms pikniko darbininkams nuosirdų ačiū už gražų pasidarbavimą: V. Duobai, G. Prunskaitėi, A. Judikaitiui, J. Oksui, V. Ivanauskui, E. Remeikui, S. Žičkui, J. Nausėdai, K. Kulbui, F. Smailiui, O. Šukienei, K. Dominui, J. Strelkauskui, E. Pivariunienei, M. Pranskaitėi, K. Butkevičienei, J. Kiuzienei, J. Butkevičiui, P. Paliliūnui, F. Aleliūnui, G. Gasparkai, O. Zonelienei, P. Fabijonaičiui, K. Mikšaitėi ir S. Butkevičiutei.

J. Žurkauskas, Pirm.
A. Linkus, Nut. Rašt.
Ieva Lukošutė, Fin. Rašt.

Sielą — didžiųjų brangvėbių kasykla; mokė ją išskirti — suprasti sielos didenybę.

Profesionalai, bliznotai, psichoninkai, kurie skelbėsi "Darbininko" tikrai verti skaitytų paramos.

IVAIRENYBĖS

AR GALIMA MIRUSI ŽMOGŲ ATGAIVINTI?

Ar galima atgaivinti žmones, kuriuos gydytojais laiko "mirusiais"? Dr. Albertas Hymanas, dirbtinio širdies judintojo išradėjas, tvirtina, kad tai galima. Jis tą net demonstravo.

Dirbtinis širdies judintojas yra elektros aparatas, kuris gamina srovę, iš esmės lygią pačioje širdyje atsirandančiai elektros energijai. Mat, kaip žinoma, širdies plakimas išsiskaido silpnos elektros srovės, kuri taisyklingsiai kas minutę 72 kartą per širdį pereina ir privertia širdies raumenis susitraukti. Ta srovę gamina tam tikra narvelių grupė, esanti dešiniajame prieširdyje.

Jau prieš dešimt metų dr. Hymanas spėjo, kad sustojusi žmogaus širdis vėl ims normaliai plakti, jeigu ją suerzins elektros srovė, panaši į pačios širdies gaminamą. Per pirmuosius bandymus jis surado reikalingą įtampą; pasirodė, kad užtenka vienos tikstantosios volto dalies. Dabar reikėjo šią srovę perduoti elektriniams narveliams, kurie išjudina širdį. Jis paėmė 10 cm. ilgumo auksinę injektorius adatą. Vidun įkišo du elektrodus, sujungė su srovės gamintoju; dabar galima buvo srovę į širdį paleisti.

Pirmuosius bandymus darė su jūros kiaulytėmis. Didelė jūros kiaulytė buvo užtroškinta. Po 110 sekundžių nustojo į kvėpuoti; dar po 70 sekundžių nebesigirdėjo jokio širdies plakimo. Dr. Hymanas palaukė dar 120 sekundžių; dabar mokslas drąsiai sakė, kad gyvulėlis negyvas. Dabar įdūrė adatą į dešinį prieširdį. Duriant raumenys truktelėjo; 30 sekundžių vėl viskas buvo ramu. Dabar dr. Hymanas įjungė aparatą ir nustatė jį ant 64 kirčių per minutę. Širdis ėmė pumpuoti, kraujas tekėjo arterijomis. Po 60 sekundžių adata buvo ištraukta. Širdis dabar plakė taisyklingsiai, netrukus gyvulėlis jau ėdė. Šitas bandymas buvo daug kartu pakartotas su triušiais ir šunimis.

Kada betyrinėjant žvėris prisirinko pakankamai medžiagos, nuspręsta imtis bandymų su žmonėmis. Sutarta, kad pirmiausia bus gaivinami tie pacientai, kurie pripažinti mirusiais ir kurių jokiomis kitomis priemonėmis nepavyko atgaivinti. Vienas suaugęs vyras turėjo plaučių uždegimą; po to jis gavo empiją; buvo atgabentas į ligoninę, kur turėjo pūlius iš krūtinės lądos išleisti. Po šitos operacijos dažnai sutrinka širdies veikimas; ir čia širdis ėmė nenormaliai veikti. Gydytojais bandė ligonį gelbėti, įšvirkšdami adrenalino, bet niekas nepadėjo, ir širdis nustojo plakusi. Po penkių minučių gydytojai nustojo bet kokios vilties ligonį atgaivinti ir davė nusivylę

ženklą ištuštinti operacijos salę. Besirengiant išnešti lavoną, asistentas tarė: "Kodėl nepasinaudoti mašina, kuri apačioje yra?" Dr. Hymanas tada darė bandymus su gyvuliais. Jis buvo pašauktas; kol jis atvyko, praėjo aštuonios minutės, kaip ligonis buvo paskelbtas mirusiu. Dr. Hymanas įbedė auksinę adatą (tokią pat, kaip jūros kiaulytėms) tarp trečio ir ketvirtos šonkaulio dešinėje krūtinės pusėje ir taip pasiekė nustojusios plakti širdies vidų. Ir negyva širdis ėmė plakti! Ligonio skruostai paraudo, ir visi ženkla rodė, kad jis gyvas. Jis iš tikrųjų buvo gyvas ir gyveno kelias dienas. Bet plaučių uždegimas buvo jį visiškai nusilpninęs, ir jis pagaliau mirė šia liga.

Po to per kelis mėnesius buvo bandytas šis aparatas, ir gauta patenkinamų rezultatų. Asmenys, kurie buvo užtroškę, prigėrę ar panašiai "mirę", buvo atgaivinti. Palengva surado dr. Hymanas, kad širdis turi dvi mirties stadijas. Pirmoji trunka 90 sekundžių, ir per tą laiką galima širdį su adatos pagalba atgaivinti. Po pirmųjų 90 sekundžių prasideda mirusios širdies antras periodas, kuris trunka iki 15 minučių; ir šiuo laiku pavyksta atgaivinti. Anksčiau daugumas fiziologų tvirtina, kad aštuonios minutės tai laiko tarpas, kuris po širdies sustojimo praeina, kol širdies ir smegenų audiniai sugenda. Bet dr. Hymanas įrodė, kad gali praeiti 14 ir net 20 minučių, kol šie audiniai nebepataisomai sugenda.

Širdies atgaivinimas priklauso ir nuo jos būklės prieš nustojant plakti. Nesveikos širdies, taip pat širdies džiovininkų ar sergančių inkstų uždegimu beveik niekada neatgaivinama. Bet jeigu šiaip sveiko žmogaus širdis dėl kokių nors priežasčių nustoja plakti — šis dirbtinis širdies judintojas visada padeda. Jeigu reikėtų tik tokie ligoniniai atgaivinti, Hymano aparato pajėgumas būtų didelis. Kaip dabar skaitmens rodo, pasiekama gerų rezultatų 25 procentuose visų bandymų.

Pradžioje aparatas buvo labai kompliktuotas, svėrė 80 svarų ir kaštavo apie 12.000 dolerių. 1936 m. pavyko dr. Hymanui aparatą patobulinti; dabar jis turi tik 15 cm ilgumo, sveria apie svarą ir kaštuotų apie 50 dolerių. Bet jo platinimą paėmė laboratorijos Jokūbas Witkinas; jis yra "Witkinso draugijos širdies ligoms tyrinėti" pirmininkas. Šiais aparatais norima pirmiausia veltui aprūpinti visas ligonines.

LIETUVOS UNIVERSITETAS SURINKO 2000 VABZDŽIŲ

Jau daugiau kaip 10 metų Vytauto Didžiojo Universiteto gamtos muziejus renka mūsų krašto

vabzdžius. Lietuvos krašte šių gyvių yra apie 10.000 įvairių rūšių. Juos visus sugauti, apibūdinti nėra taip lengva. Tai eilės metų darbas, nes yra ir tokių vabzdžių, kurie tegyvena dvi tris dienas, kiti retai tesugaunami, nes tik trumpam laikui atsikrenda iš Vokietijos, Čekoslovakijos, Prancūzijos, Ispanijos, Italijos ar Afrikos. Prof. T. Ivanauskas vadovaujė entomologas A. Palionis ir kiti surinko nemažą mūsų krašto gyvių. A. Palionis keletrius metus lankėsi Varėnoje, Ežerėtyje, Žuvintų ežero apylinkėse ir kt. Šiemet šis entomologas vabzdžius gauda Kaune. Beveik kas vasarą vis sugauna naujų rūšių vabzdžių, kurie apibūdinami ir dedami į Vytauto Didžiojo Universiteto gamtos muziejų. Šis jau turi daugelio pasaulio valstybių retų kolekcijų. Tačiau ir mūsų krašte sutinkama įdomių vabzdžių.

Lietuvoje retkarčiais sugaunama didelių vabzdžių, kurie turi ilgesnius sparnus net už kai kuriuos mažesnius paukščius.

Įvairių drugių į Lietuvą atsikrenda beveik iš visų Europos kraštų. Bet daugiausia jų atsikrenda iš Balkanų valstybių, Krymo ir Viduržemio jūros. Taip pat daug įvairių drugių į šiaip kitų vabzdžių Lietuvoje pasirodo net iš Afrikos ir Azijos.

Šiuo metu Vytauto Didžiojo Univ. minimas entomologas Palionis yra sugavęs Lietuvoje sveitųjų kraštų vabzdžius: margaspalvį kaukoldrugį, oleandrinių sfinksą, velnio arklukus ir kt.

Šie vabzdžiai tiek savo kūno sudėtimi, tiek savo gyvenimu yra gana įdomūs.

Paskutiniu metu laiku pavyko sugauti ir skerių. Pasirodė, kad jų pagauta tuo pačiu metu įvairiose Lietuvos vietose. Jais ypač susidomėjo ūkininkai ir agronomai. Mat per pastaruosius 50 metų skerių Lietuvoje dar nebuvo pasirodę. Tsb.

P. Pakštiranka

KRULIA!

KRULIA!

Šiomis dienomis Lenkijoje lankėsi Kento hercogų pora. Ta proga lenkų didikai išskėlė sumanytą Kento hercogą pasodinti Lenkijos sostan. (Iš laikr.)

Jeigu imt lenkų didiką, tai jį nesėdi dykai: pasiansą būdavoja ir kažin ką vis galvoja. Kresais smarkiai apsirijęs iš planų jis audžia gijas, ir kol jo netaksavoja, jis planuoja ir planuoja. Rezultate: — kięsko panie... Džiova siaučia po kišenę. Nors ir nuolat muša žydus, bet kišenės nepagydo. Jis užgrobė mūs sostinę ir planus vėl grobti pynė. Bet bėda ištiko poną: gavo jis iš mūs per soną. Po plečuvkas, po majontkas jie dar laikosi po žontkai. Šaukia pilvus pasigule: — My choem krulia! My choem krulia!

Kento hercogą pamatė, jie visi ausis pastatė. — Prošem, hercogo do Krokuve! Gelbėk mus, mes jau pražuvę! — Duosim sostą Jagėlionų. Padarysim mūsų ponu. Ir Jedygą duotum priedų, bet ją turit, visa bėda. O hercogas — džentelmenas. Ir, be to, atvyko vienas. Jisai šypso, dairros, žiūri, kad nedingtu jo kepurė.

A. L. R. K. Federacijos XXVI Kongreso Sveikinimai

HIS EXCELLENCY GOVERNOR CHARLES HURLEY, HULL, MASSACHUSETTS.

The delegates of the Lithuanian Roman Catholic Federation of America, assembled at the twenty sixth National Convention at Lawrence, Massachusetts, to promote ideals of Catholic Action as advocated by His Holiness Pius XI and having learned with deep sorrow of your daughter's serious illness, pray Almighty God for her speedy recovery.

Alexander J. Aleksis, Chairman
Petras Aikšnoras Jr., Secretary.

HIS EMINENCE WILLIAM CARDINAL O'CONNELL LAKE STREET BRIGHTON, MASSACHUSETTS.

The delegates of the Lithuanian Roman Catholic Federation of America, assembled at the twenty sixth National Convention at Lawrence, Massachusetts, reaffirm our loyalty to Your Eminence and Our Holy Mother The Church, pledging our supreme efforts through our local Councils to rejuvenate the high principles of Catholic Action as propounded by our Holy Father Pius XI on behalf of the working masses.

Alexander J. Aleksis, Chairman
Petras Aikšnoras Jr., Secretary.

KATALIKŲ VEIKIMO CENTRUI KAUNAS, LITHUANIA

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos delegatai susirinkę savo dvidešimt šeštame Kongrese, Lawrence, Massachusetts, Amerikoje sveikina savo vienminčius katalikus tėvynėje, trokšdami, kad mūsų veikimas eitų bendra vaga, kad mūsų santykiai būtų artimesni ir suprastami Lietuvos Katalikų rūpesčius ir vargus pasižadame jiems savo moralę ir materialę paramą.

Aleksandras J. Aleksis, Pirmininkas
Petras Aikšnoras, Sekretorius.

MOST REV. AMLETO CICOGNANI WASHINGTON, D. C.

The delegates of the Lithuanian Roman Catholic Federation of America, assembled at the twenty sixth National Convention at Lawrence, Massachusetts, pray Your Excellency, to transmit To His Holiness Pius XI, our expressions of filial submission, devotion and pledge, to actively support the high principles which Our Holy Father has defined for Catholic Action.

Alexander J. Aleksis, Chairman
Petras Aikšnoras, Secretary.

Jį apstojusi bajorai visai reiškia savo norą. Ir visus vardus mėgina kaip karalių pavadinus. Betgi anglui juk be galo ne prie širdies yr nachalai. Lenkų būdas nemalonas, o jis žmogus džentelmenas. Jisai bekonu maitinas o gi lenkas — bėsas žino. Jisai žmogus šalto kraujo, o lenkai — perdėm kariauja. Todėl mandagiai dėkoja ir kitur sau išvažiui. O bajorai aiškiai mato, kad reiks kito kandidato. "S."

DIDŽIAUSIAS AUTOMOBILIS

Viename Anglijos automobilų fabrike baigiamas statyti didžiausias pasauly automobilis. Jis turės 36 pėdas ilgio ir 8 ratus. Du motorai po 3000 arklių jėgų kiekvienas, konstruktoriaus manymu, leis pasiekti greitumo rekordą — nuvažiuoti 400 mylių per valandą.

KŪBOS LIETUVIAMS

Naujai aukavo:
Kun. N. Pakalnis \$5.00
Adv. F. Bagočius \$5.00
Kun. Prof. Razaitis \$2.00
A. Žiugžda \$2.00
Kun. kun. Kelmelis, Simonaitis, Stonis, Šeštakas, Drazdys, Petraitis, Laurinaitis, Kemešis, Aleksisūnas, Vaicekaskas ir p.p. J. Valaitis ir Ambrazevičius po 1 dol. \$12.00
Seimo narys A. Gilvy-

dis \$15.00
Seim. n. M. Kviklys \$10.00

Viso \$51.00
Pagal sąrašą Nr. 1 paaukuota \$31.00

Bendrai \$82.00
Su persiuntimu produktų susilaukta sunkumų, todėl ši surinkta suma pervesta Lietuvių Draugijai Kuboje, prašant Valdybos nutarimu paskirstyti aukas tarpe daugiausiai pagalbos reikalaujančių.

Jonas Budrys,
Lietuvos Gen. Konsulas.
1937-VIII-27 d.
N. Y. C.

TIKRAI LIETUVIS
JOSEPH D. GAYSON
LICENSED OPTICIAN
Geriausio stiliaus akiniai
721 Main St. Room 23
Hartford, Conn. Phone 2-6848

EDW. V. WARABOW
(WRUBLIASKAS)
LIETUVIS GRABORIUS IR
BALSAMUOTOJAS
1000 Washington St.
NORWOOD, MASS.
TEL. Norwood 1503
Montello Office:
10 Intervale St.
TEL. Brockton 2005

CREMO ALE

Padarytas Tam, Kad Patenkinus Visus!

Atėję į tavernus ar restoranus visuomet prašykite CREMO ALE, kuris yra padarytas iš geriausių miežių ir tinkamai įsėdintas.

CREMO galite gauti iš krano ir buteliuose.

Kartą jo paragavę — visuomet norėsite!

Cremo Brewing Co.

BELDEN ST. NEW BRITAIN, CONN.
TEL. NEW BRITAIN, 3700.

Zinios Iš Lietuvos

IŠ KAR. TEISMO

Kaunas — Liepos 20 d. Aleks. Maurašaičio ir Kosto Grigaliausko byloje buvo klausinėjami liudininkai, tačiau ką jie pasakė tuo tarpu nežinoma, nes byla buvo svarstoma uždarois durimis.

Pagal kalt. aktą Maurušaitis kaltinamas pernai rugp. 22 d. padegęs buv. min. Aleksos kūgius. Taip pat jis kaltinamas nužudymu M. Rūtelionienės ir Rūtelionių kluono sudegimu. Ligi rugp. 27 d. jis slapstėsi. Buvo suimtas naktį pas ūk. Botyrių Suv. Kalvarijos apylinkėje. Per suėmimą jis buvo sužeistas ir paguldytas ligoninėje. Grigaliauskas kaltinamas gaminimu nelegalių atsisaukimų ir jų platinimu. Maurušaitis nuteistas mirti, o Grigaliauskas 5 metams sunk. darbų kalėjimu.

KLAIPĖDOJE BUS TAI SOMI LAIVAI

Gyviausias Baltijos jūroje Klaipėdos uostas iki šiol neturėjo laivams taisyti priemonių — dokų. Dabar ir šis trūkumas jau šalinamas. Dabar iš Dancigo į Klaipėdą parplukdytas didelis plaukiojantis dokas, kurį įsigijo Lindenau laivų statybos įmonė Klaipėdoje. Prie dokų yra ir plaukiojantis kranas — 75 tonų keliamosios jėgos. Iki šiol mūsų uoste didžiausio kraną keliavoji jėga tesiekė tik 35 tonas, bet ir tai nebuvo kažkoks patogumas, nes tokius sunkumus galintis kelti kranas yra kaip tik pastovus — jį negalima perkelti iš vienos vietos į kitą. Tuo tarpu dabar esant reikalui ir didesnį svorį pakelti, nereikės jį privežti prie kranų — bet kranas galės pats priplaukti.

Dokas mūsų uoste taip pat buvo reikalingas. Pasitaiko, kad į uostą įplaukia per audrą kiek nukentėjęs didesnis laivas, arba pasitaiko avarijų ir pačiame uoste — tokiems lai-

vams iki šiol reikėdavo plaukti arba juos vilkti į kaimyninius uostus, turinčius dokus. Dabar gi tokių laivų remontas galės būti atliekamas Klaipėdoje. Tokiu būdu krašte liks daugiau pinigų ir uždarbio. Ir mūsų pačių laivai iki šiol doko darbams plaukdavo į Liepą, dabar gi tie darbai galės būti atlikti vietoje. Dokas yra gana didelis, galės iškelti laivus iki 3000 tonų talpumo. Tsb.

TELŠIAI

Apniko Skruzdės

Tremesėdžių km., Nevarenų vl. ūkininką Beržį St. šiomis dienomis apniko skruzdės. Mat, jam "žinovai" patarė, kad norint apsaugoti nuo kirmėlių kopūstus, reikia paleisti į daržą skruzdėlių, ir jos kaip mat išnaikins visus augalų parazitus. Žmogelis taip ir padarė. Prieš porą metų atsivežė iš miško visą maišą pačių didžiausių skruzdėlių ir paleido jas savo daržą. Dabar iš tų atvežtų skruzdėlių pasidarė pas tą ūkininką visos skruzdėlynas. Visur jų pilna. Ir jomis jau visai nebegalima nusikratyti. Tada tas ūkin. jas iš daržo ir sodo išvairkė, bet jos persimetė į gyv. namą, daržinę, kūtę, klėtį ir į kitus pastatus ir dabar pradėjo graužti sienas ir kitas medines rastų dalis.

Skruzdėlės taip smarkiai sukapojo sienojus, kad iš jų beliko tik smulkios medžio skiedrelės. Ūkininkas rimtai susirūpino ir kiek įmanydamas perka visokių nuodus, kad tik kaip nors skruzdės "išprašytų" iš savo ūkio.

SUTVARKĖ VIETĄ, KUR MURAVJOVAS KORĖ IR ŠAUDĖ 1863 METAIS LIETUVIUS

Kaunas — Šalia akmeninių laiptų į Ožėškienės gatvės į Ukmergės pl. yra vieta, kur 1863 sukilimo metu Muravjovas

korė ir šaudė lietuvius. Iki šiam laikui ši vieta buvo apleista, ir niekas nekreipdavo į ją dėmesio. Dabar Miesto savivaldybė, remontuodama Ukmergės plentą, sutvarkė ir šią lietuvių kraują ir ašaromis aplaistytą vietą: užlygino duobes ir pašalino krūmus.

RETA OPERACIJA

Į apskrities ligoninę prieš dvi savaites, iš Smilgių valsč., Bruzių km. buvo atvežtas Pučiulių 10 savaičių kūdikis su pavojinga gyvybei liga. Gyd.

Zubiniui ir Gutauskui padarius didelę vidurių operaciją, kūdikis, pagulėjęs kelias dienas, visiškai pasveiko. Linksmi tėvai iš džiaugsmo, kad pasveiko jų sūnus, pasakoja kaimynams kaip gydytojais išgelbėjo jų sūnaus gyvybę.

SIAUTĖ AUDRA IR PERKŪNIJA

Smilgių apylinkėje VII. 15 perkūnija padarė nemažą nuostolių. Padegė Utėnų km. Petraičio ir Bruzių km. Jono Narako trobesius ir nutrenkė du

žmones: Giniūnų km. Butautienę ir Kašių km. Malinauskienę. Abi atsigavo. Perkūnija pridarė ir daugiau nuostolių.

Liepos 22, pro Uliūnų apylinkę praėjo didelė audra. Jos kildų km. ledai sumušė pasėlius ir išvertė 2 klijimus; Šatrėnų vnk. išvertė 1 klijimą. Laimė, kad nuo Šatrėnų audra iėjo miškan, todėl apylinkėms nebeteko daug nukentėti, bet jos šonai apylinkėje suguldė vasarojų ir daržus, išvartė rugių gubas.

Liepos 28, apie 13 val.

pro Daugailių apylinkę praėjo debesėlis su žaibais ir lietu. Tuo laiku Velaikių km. gyventojas Balys Ubeika su savo žmona važiuo į namus iš Antalieptės miestelio ir jau esant prie pat kaimo, buvo perkūnijos nutrenktas. Velionis buvo tik 39 metų. Žmona irgi buvo pritrenkta, bet laiku žmonėms pamačius ir suteikus rūpestingą pagalbą, atgaivino. Taip pat užmušė juos vežantį arkli; toliau nuo jų Ulevičiaus vieną avį ir toj pačioj linijoje esantį Vilučio medį. Prie Subačiaus miestelio audros sugriovė 5 didelius trobesius ir nulaužė keletą storų vaismedžių.

PROJEKTUOJAMA SUVALSTYBINTI SENŲ RŪBŲ PREKYBĄ

Šiuo metu ne tik Kaune, bet ir visuose miestuose ir miesteliuose vaikščioja įvairūs "handeliai", kurie supirkinėja senus drabužius, avalynę, senas lovas, baldinius ir t.t. Atremontavę tuos visus supirktus daiktus, "handeliai" juos parduoda daug brangiau, kartais įsiūlydami už naujus. Dažnai jasiitaiko, kad "handelių" nupirkti daiktai yra apkrėsti ligomis. Kartais supirkti seni daiktai yra vogti, arba parduoti nežinant tikriems senų daiktų savininkams.

Vidaus Reikalų Ministerijoje yra keliamas klausimas senų daiktų parduvinėjimą suvalstybinti. Visi nupirkieji daiktai — drabužiai bus gabenami į specialius sandėlius, prie kurių veiks dezinfekcijos skyrius. Kainos už parduodamus drabužius bus nustatomos teisingos, perkamieji daiktai bus tikrinami, ar kartais nevogti. Perkant senus daiktus bus registruojami parduovų adresai, pavardės, vardai ir bus segami prie nupirktų daiktų. Supirkus didesnį kiekį daiktų, bus paskelbta visuomenei, kad galėtų patikrinti, ar kartais jų tarpe nėra vogtų daiktų. Turint tikrus duomenis, nesunku bus surasti vagis.

Vėliau, kai jau bus įsitikinta, kad supirktieji

daiktai yra nevogti, bus perdirbti, atnaujinti, išdezinfectuoti ir parduodami biednuomenei. Kiti netinkami drabužiai ir netinkami daiktai bus siunčiami popieriaus ar kitų išdirbinių fabrikams.

ISISTEIGĖ LIETUVOS MOTERŲ UGNIAGESIŲ DRAUGIJĄ

Liepos pirmomis dienomis įvyko Moterų ugniagesių steigiamasis susirinkimas, kuriame pirminkavo moterų ugniagesių organizatorė ir steigėja studentė K. Mažuolytė. Moterų Ugniagesių Draugijos tikslas, pagal šūkį — "Dievui garbė — artimui pagalba", — gesinti gaisrus, padėti nelaimės ištiktiems gyventojams, eiti visas kitas apreigas, kurios susijusios su ugniagesių šūkiu ir tarnyba.

MARIJAMPOLĖ

Susekė Bylų Pagrobėjus. Šių metų bal. mėn. iš Marijampolės apygardos teismo buvo pavogtos 159 bylos. Dalis pavogtų bylų buvo sumesta miesto sode ir apie 10 m. gilumo šulini. Krim. policija išaiškino, kad šį darbą padarė Marijampolės m. gyventojai, Vaclovas Blumas ir Jurgis Ragažinskas. Jie teisinosi ieškoję tik savo bylų, o jų neradę naikino visas, tikėdamiesi sunaikinti ir savašias.

MAZEIKIAI

Supiaustė Žmogų. Rugpiūčio 10 d. rytą netoli Kuršėnų stoties rastas be sąmonės smarkiai supiaustytas buv. Mažeikių miesto s-bės maitų rinkikas Kl. Jomantas, kuris rytinu traukiniu atgabentas į Mažeikių ligoninę.

"Darbininko" Knygyne Galite Gauti Sekančių Kkygų

ABC Pradžiamokslis, vaikams elementorių, 40 pusl. Kaina 30c.
ARITMETIKA lietuvių kalboje, 63 pusl. Kaina 20c.
ANGLISKAI LIETUVISKAS ŽODINĖLIS 75c.
AR SOCIALIZMAS ĮVYKDOMAS? 24 pusl. Kaina 10c.
ATSARGIAI SU UGNIMI! — apie spaudos įtekme, 41 pusl. Kaina 10c.
BAŽNYČIOS ISTORIJA, parašė Kun. A. Alekna 245 pusl. Kaina 50c.
COOPERATION AMONG THE LITHUANIANS IN THE UNITED STATES OF AMERICA, parašė Kun. F. Kemėšis 86 pusl. Kaina 25c.
"DARBININKAS" IR JO REIKALAI. Parašė Kun. K. Urbonavičius, 16 pusl. Kaina 5c.
DANGAUS KARALYNĖ, padaviniai apie šv. Paną Mariją, 157 pusl. drabužio apdarai. Kaina \$1.00.
DIEV, PASIGAILEK MŪSŲ. \$1.00
DIEVO KARALYSTĖ JUMYSE YRA. Vertė Kun. P. L. 73 pusl. Kaina 15c.
DIEVO MOTINOS APSIREIKIMAS ANT KALNO LA SALETTĖ, vertė Ig. A. Abromaitis, 65 pusl. Kaina 25c.
DORYBĖS, parašė Kun. Dr. K. Matulaitis, MIC. geras apdaras, 189 pusl. Kaina \$1.00.
DR. VINCO PIETARIO RASTAI. Tomas III, kietais apdarais, 267 pusl. Kaina 75c.

GAMTOS PRADŽIAMOKSLIS, I dalis. Negyvoji gamta: Žemė, vanduo ir Oras, parašė J. Baronas, 112 pusl. Kaina 30c.
GAMTA IR ŽMOGUS. Parašė Dr. S. Šulė 20 pusl. Kaina 5c.
GEGUŽĖS MĖNUO. Iš vokiško vertė Kun. Pr. Žadeikis, 182 pusl. Kaina 25c.
GELIŲ PINTINĖLĖ, apysaka 96 pusl. Kaina 20c.
GERAS IR BLOČAS AUKLĖJIMAS PAVYZDŽIUOSE. Vertė Bendrušis, 84 pusl. Kaina 25c.
GYVENIMO GABALĖLIAI, 50 pusl. Kaina 20c.
IDEJA IR DARBAS, 84 pusl. Kaina 20c.
IR AS MAŽAS BUVAU, Parašė Pr. Mašiotas, 69 pusl. Kaina 10c.
JONO KMITO EILĖS, 189 pusl. popieriniai apdarai. \$1.00
KAP ŽMOGUS ŽEMĖJE ĮSIGALĖJO, parašė Pr. Mašiotas, 44 pusl. Kaina 20c.
KATALIKŲ TKYBA sulig Apas-talių sudejimo. Parašė Vyskupas P. Bučys, MIC. I Tomas. 215 pusl. Kaina 75c.
KATORGON! Atsitikimai Muravjovo laikais Vilniuje. Parašė P. B. 18 pusl. Kaina 10c.
TRUMPAS KATEKIZMAS, vadovėlis pradžios mokykloms ir pirma vaikų išpažinėti. Parengė Kun. J. B. Končius, S.T.D., Kaina 20c.

KATEKIZMAS vaikeliams rengiantiems prie Pirmos Išpažin. Kun. V. Kulikauskas. Kaina 20c.
KATEKIZMAS mažiesiems vaikams, anglų ir lietuvių kalbose. Vertė Kun. J. K. Miliauskas. Kaina 20c.
KAUKAZO LEGENDOS, 30 pusl. Kaina 10c.
KULTŪROS VIESPATIJA, parašė J. Jakštas, 23 pusl. 10c.
LEGENDOS APIE KRISTŲ. Išvertė Kun. A. Alekna, 136 pusl. Kaina 35c.
LIETUVYBĖS IŠLAIKYMO REIKALAI. Parašė Kan. Prof. F. Kemėšis, 15 pusl. Kaina 5c.
MANO PATYRIMAI DIDJOJE KARĖJE, Parašė Kun. J. F. Jonaitis, 64 pusl. Kaina 10c.
MEILĖ, Poema, parašė Kun. M. Gustaitis, 24 pusl. Kaina 15c.
MŪSŲ DAINIAI, KRITIKOS BRUOŽAI, parašė Kazys Puidas, 142 pusl. Kaina 35c.
MŪSŲ JAUNUOMENĖS IDEALAI. Parašė Pr. Penkauskas, 68 pusl. Kaina 10c.
MŪSŲ TIKĖJIMAS, vertė Jonas M. Širvintas, 100 pusl. Kaina 35c.
MŪSŲ KATEKIZMAS, 216 pusl. Kaina 35c.
MARIKĖ, parašė Vargšas, 60 pusl. Kaina 10c.
NAUJOS EILĖS IR DEKLAMACIJOS, parašė P. Mikalauskas, 92 pusl. Kaina 25c.
NOVENA prie šv. Pranciškaus Asyzičio. Vertė K. 15c.
NUSISYPSOK. Surasė J. K. M. Joje tilpsta daugybė juokų. Geri audeklų apdarai, 150 pusl. Kaina 60c.
PAMALDŲ VADOVĖLIS, stacijų ir graudūs verksmai, sutaisė

kun. J. B. Konevičius. Kaina 10c.
PETRIUKAS, apysaka, vertė S. Rakauskas 30 pusl. Kaina 10c.
Pilietybės Katekizmas, pamokantis apie Amerikos pilietybę teisės ir priedermes. Parašytas lietuvių ir anglų kalboje. Kaina 20c.
PLANĖTOS IR ŽVAIGZDĖS, parašė Gerutis, 87 pusl. Kaina 20c.
PRAMONĖS — DEMOKRATIJOS PAGRINDAI. Parašė Uosis, 146 pusl. Kaina 35c.
RELIGIJOS MOKYMO METODAI, sutaisė K. J. Skrudovys, 157 pusl. Kaina 50c.
SILTEJŲ IR SALTIEJŲ KRĄSTAI. Parašė Pr. Mašiotas, 67 pusl. Kaina 20c.
SKAITYK — RASI UŽSLEPTĄ TURĄ, parašė Kun. V. Kulikauskas, MIC. Kaina 20c.
SOCIOLOGIJA, 173 pusl. Kaina 15c.
SPARNUOTI LIETUVIAI — Darius ir Girėnas. Parašė kap. P. Jurgėla, geras apdaras, paveiksluota. Kaina \$1.60
ŠVENTIEJI METAI — IR KATALIKŲ AKCIJA. Kaina 5c.
TEISŲ VADOVAS IR PATARĖ. JAS, 137 pusl. Kaina 25c.
TIK NE KOMUNIZMAS, parašė Udarnikas, Kaina 5c.
TRUMPA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA, Sutaisė Juozas Damijonaitis, 119 pusl. Kaina 40c.
TRUMPA LIETUVOS ISTORIJA PAVEIKSLUOSE 13 - 7 - 1937, parašė Kun. M. Urbanavičius, MIC, Kaina 50c.
VAIKŲ DARBŲMEČIUI, J. Murka, vaikams skaitymų knyga, 164 pusl. Kaina 40c.
VALGIŲ GAMINIMAS ir NAMŲ PRIŽIURĖJIMAS, 215 pusl.

Kaina \$1.00
ties ir šv. Komunijos. Sutaisė VIENUOLINĖ LUOMA, parašė kun. P. Saurasaitis, 191 pusl. Kaina 35c.
ZOOLOGIJA. Parašė Jurgis Elisonas. Knyga iliustruota įvairiais paveikslais, 272 pusl. Kaina 75c.
MALDAKNYGĖS
AUKSO ALTORIUS mažą knygę. 50c.
MALDAKNYGĖ 60c.
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais o. dos apdar. \$1.50
MALDŲ RINKINĖLIS, celiuloido balt. apd. \$1.50
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais apdarais 75c.
MALDŲ RINKINĖLIS, baltais celiuloido apd. 90c.
PULKIM ANT KELIŲ, skuros juodais apd. \$2.50
TINKAMI SCENAI VEIKALAI
DRAMOS, sutaisė Jonas Tarvidas. Šioje knygoje tilpsta trys veikalai: "GERMANA", 2 aktų. Vaidina 2 vyrai ir 7 moterys. "FABIOLA", 5 aktų. Vaidina 12 asmenų ir grupė. Dalyvauja 7 vyrai, 5 moterys, minima, sargai ir kareiviai. "LIURDO STEBŪKLAS", 4 aktų drama. Dalyvauja 21 moteris. Šios knygutės kaina 65c.
DILPELIS MINISTERIJOJE TARNAUJA, parašė Sofija Čiurlionienė. Tilpsta monologas ir laiškai. Kaina 15c.
EMĖS IR KALBĖK, parašė J. V. Kovas. Joje tilpsta vakarų programams prakilėlių, monologų, dialogų ir deklamacijų. 30c.
ESUMAS III Dramos dalis "Gims Tautos Genius", parašė kun.

L. Vaičekauskas 10c.
GYLIUKINGAS VYRAS, 2 aktų komedija ir CICILKAS, monologas. Sutaisė J. Tarvydas. Komedijoje dalyvauja 9 asmenys, 6 vyrai ir 3 moterys. 15c.
ISGAGNYMO APSIREIKIMAI arba Atėjimas ir gyvenimas ant žemės Jėzus Kristus. Sutaisė V. Juozas Ks. Vaidinimas su dainomis. Dalyvauja 65 asmenys ir choras. 50c.
KNARKIA PALIETUPUS 1-no akto komedija. Sulietuvino Ginetis. Vaidinime dalyvauja 4 asmenys 3 vyrai ir 1 moteris. Kaina 15c.
SNIEGAS, 4-rių veiksmų drama. Vertė V. Akelaitis. Dalyvauja 6 asmenys — 3 vyrai ir 3 moterys 35c.
UBAGŲ BEI ELGETŲ GUDRUMAS, 3 veiksmų komedija, parašė Seirijų Juozukas. Dalyvauja 12 asmenų, 8 vyrai ir 4 mot. Kaina 25c.
VIENUOLIO DISPUTA SU RABINU 1-no veiksmo juokai. Sulietuvino Vaidelutis. Dalyvauja 4 asmenys — 4 vyrai 15c.
UBAGŲ AKADEMIJA ir UBAGŲ BALIUS, vienoje knygoje dvi komedijos su dainomis. Parašė Seirijų Juozukas. Ubagų Akademijoje dalyvauja 5 asmenys ir 5 poros ubagų. Ubagų Baliuje dalyvauja 5 poros ubagų ir kiti 3 asmenys. Kaina 35c.
VAIKŲ TEARAI Tilpsta trys veikalėliai: "Ištysime paskui", "Antanukas našlaitis" ir "Me-ginimas" 15c.
Visus užsakymus prašome siųsti: "DARBININKAS" 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Dailininkas Kazys Šimonis

Siemet rugpiūčio mėn. sukako 50 metų amžiaus žymiam Lietuvos dailininkui Kazui Šimoniui. Jis gimė 1887 m. Starkonių kaime, Viešintų par., Ukmergės apskr. Iki devyniolikos metų gyveno pas tėvus, dirbdamas ūkio darbus, vėliau apie porą metų mokėsi vargonininkauti. Tačiau, matyti, tai profesijai neįsivaikšdamas patraukimo, pradėjo privačiai mokytis. Kiek pasimokęs Šiauliuose, persikėlė į Kauną, į "Saulės" mokytojų kursą. Tačiau ir tie mokslai K. Šimonis neįtraukė. Tad jis 1909 m. išvyko į Ameriką laimės ieškoti. Čia, gyvendamas Philadelphiaje ir New York'e, dirbo restoranuose. Sunkus darbas neleido jam mokytis. Tad po metų vėl sugrįžo į Lietuvą. 1911 m. buvo paimtas į kariuomenę ir ištarnavo ligi Didžiojo Karo. Kilus karui, su rusų kariuomene perėjo Galiciją, Lenkiją, Lietuvą ir pasiekė Latviją. Rusų revoliucija K. Šimonį užklupo Rygoje, kur jis dar tebetarnavo kariuomenėje. Vokiečiams užėmus Rygą, jis pateko į Petrapilį, kur arčiau susipažino su Adomu Varnu, Stasiu Šilingu ir kitais žymesniais ano meto lietuvių menininkais ir rašytojais. Jie, be abejo, bus ne mažai K. Šimonį paskatinę prie kūrybos.

Sugrįžęs iš Rusijos į Lietuvą, K. Šimonis isikūrė gyventi tėviškėje ir draugų skatinamas daugiau laiko ir energijos pradėjo skirti tavybai. 1920 m. dalyvavo didžiojoje lietuvių dailininkų parodoje Kaune ir buvo gerai įvertintas. Per tą parodą vienas jo paveikslas buvo nupirktas Meno Rūmams, o antras vardinu proga Valstuvės Prezidentui Antanui Smetonai. Nuo to laiko K. Šimonis, kaip dailininko, vardas ėmė kilti ir garsėti. Jo paveikslai tiek Lietuvoje, tiek užsienyje mielai perkami, o jo kūrinių parodos gausiai lankomos. 1926 m. K. Šimonis, norėdamas pagilinti savo meno žinias, buvo išvykęs užsienį ir aplankė žymių

sius meno centrus. Visa tai suprantamas dalykas, teigiamai atsiliopė į jo kūrybą.

K. Šimonis kūrybai, matyti, didelės įtakos turėjo M. K. Čiurlionis, ir K. Šimonis iš pradžių net jį yra sekęs. Ir dabar kai kas mano, kad tarp M. K. Čiurlionies ir K. Šimonies kūrybos esama daug panašumo. Tačiau tai netiesa. "Nuo M. K. Čiurlionies — sako Ign. Šlapelis — K. Šimonis skiriasi, nežiūrint šio tokio panašumo, pagrindiniais dailės formos dalykais: Čiurlionis, be ko kito, yra didelis mėgėjas ir meistras, neturįs sau lygių ardvei reikšti; Šimoniui erdvė mažai rūpi — jis žaidžia linijomis, spalvomis ir šviesomis. Ritmo atžvalgų juodu visai skirtingi. Koloritu taip pat skiriasi. M. K. Čiurlionis operuoja pilkutėmis spalvomis ir iš jų duoda įvairiausių niuansų stebėtiną koloritą, K. Šimonis mėgsta žydišias spalvas; tuo jis artimesnis moderninei tapybai". K. Šimonis savo kūriniams siužetus daugiau ima iš lietuvių pasakų pasaulio. Be to, reikia pažymėti, kad jis yra vienas iš žymiausių lietuvių pasakų leidinių iliustruotojų.

K. Šimonis savo jėgas taip pat yra bandęs ir dailioje literatūroje. Jis yra išleides savo literatūrinių kūrinių knygą "Gi-

Lietuvos karalaitė, lietuvių dailininko K. Šimonio paveikslas.

Ispanų Čekos Pragare

Kasdien Siunčia Dievui Sielas.
80 Metų Kunigas Verčiamas Šokti Tango.
Už Neklusnumą Mirtinai Užplakė.

Tik Didžiosios Britanijos ambasadoriaus intervencijos dėka ortodoksų dvasininkas čekas V. Vincikas iš Ispanijos galėjo grįžti į savo tėvynę. Jam ištisus mėnesius teko kentėti baisius persekiojimus ir ispanų raudonųjų ČEKOS kankinimus. Ankščiau dvasininkas Vincikas gyveno Afrikoje kaip misionierius. Gavęs atostogų, grįžo į savo tėvynę pro Ispaniją. Atvykęs į Malagą jį suėmė ir kelis mėnesius kankino. Štai,

ką tas ortodoksas pasakoją "C. P." apie savo išgyvenimus Ispanijoje:

"Mano septynerių metų kūdikį raudonieji milicininkai išmetė pro langą iš ketvirtosios kareivinių aukšto. Jis ten ir pasiliko gulėti. Motina, nepakeldama skausmo, tos pačios dienos vakare mirė. Mane pasmerkė sušaudyti tik už tai, kad rado fotografinę nuotrauką, kur aš buvau atvaizduotas laikas pamaldas Afrikoje. Mane pasodino Malagos kalėjimą. Kai mane pirmą kartą išvedė į kalėjimo kiemą pakvėpuoti oru, pamatiau tokį baisų reginį. Kieme buvo daug kalinių, tarp kurių nemaža moterų ir vaikų. Mus visus sustatė prie mūro sienos, o toliau išsiričiavo su šautuvais milicininkai. Kalėjimo viršininkas tada buvo žydas Jankelis Midlinas, iš Odesos kirpėjas. Atsistojęs vidury kiemo jis mums pasakė "kalbą". Pirmiausia pasisakė esąs Dievo pasiuntinys ir pareiškė, kad Dievui skubiai reikia 15 sielų, kurios maldauja, kad laimėtų generolas Franco. Bet skubiai. Ta pačią akimirką pasigirdo salvė, ir penkiolika kalinių sukrito ant žemės.

Likusieji gyvi šios baisios scenos liudininkai, kaip pamišę, leidomės slapstyti po visus kiemo kampus. Pamatęs, kad mes nežmoniškai esame išsigandę, nelaimingas budelis pradėjo visaip tyčiotis. Jis pareiškė, kad labai mūsų gailisi ir sakėsi tuojau pasiūsiąs šv. Petriui pranešimą apie mūsų kančias ir paprašysiąs, kad mus išlaisvintų iš kalėjimo. Tačiau kadangi šv. Petras mokas tikrai lotyniškai, tai siūsti reikia tikrai kunigą. Po šios kalbos prie sienos buvo sustatyta apie 40 kunigų, kuriems iš eilės prikišęs revolverį prie kaktos klausinėjo, ar nesutiktų nabūti pasiuntiniu pas Dievą. Pagaliau po ilgo kankinimo ir tyčiojimosi vienas kunigas 'sutiko keliauti pas šv. Petrą'. Jam persovė galvą...

Ir taip kiekvieną kartą, kada išvesdavo į kiemą pasivaikščioti, nežinojai, ar grįši atgal į kalėjimą. Vieną dieną kažkodėl nieko nesusaudė. Tai mums buvo labai nuostabu, nes kasdien jei ne po kelis, tai nors po vieną būtinai sušaudydavo. Bet už tą laimingą dieną nelaimingieji turėjo atsimokėti naktį.

Mokslo Pasaulio Naujienos

GALI PRITRUKT ŽEMĖJE DRĖGMES

Praeitų metų sausros, kankinusios Jungtines Valstybes, atkreipė į save mokslininkų susidomėjimą, kurie tuojau ėmėsi tyrinėti tų sausrų priežastis ir įsitikino, kad per pastaruosius penkerius metus klimatas pasikeitė ne tik Amerikos, bet ir Europos, ir Azijos, ir visuose kituose žemynuose, ir keičiasi nuolat, nors lėtai, ir todėl mūsų planeta žemė, kaskart labiau džiūsta, sausėja. Visos tos vietos, kuriose sausros sudegino žemę, yra jau negyvos, o nuo jų užsikrečia vis didesni plotai.

Tyrinėjimai parodo, kad vandens kiekis ant žemės kasmet mažėja visame pasaulyje, o tai yra todėl, kad medžių girios visur išnaikintos. Vandeniui mažėjant — sausėja klimatas ir didėja saulės karštis. Dabar saulės karštis bent tris kartus didesnis, negu buvo prieš 25 metus; ypatingai saulės karštis padidėjo per pastaruosius penkerius metus.

Sacharos tyrų plotas plečiasi pietų pusėn ir

Beveik pačiam vidurnakti mus pakėlė iš miego ir išsakė skubiai susirinkti kieme. Atėjęs Midlinas "apgalestavu" užmiršęs iš vakaro Dievui pasiūsti penkias sielas. Dabar, esą, kad atitaisytų klaidą, jau turis siūsti šešias. Ir čia pat buvo sušaudyti šeši žmonės. Mus vėl suvarė atgal į kameras. Jei vyriausybiniškai pralaimėdavo, už tai mes turėdavome atmokėti. Jei laimėdavo — laimėjimą "iškilmingai atšveddavo" ir, kaip "padėka Dievui", nelaimingųjų sielas "siusdavo Jam". Tik tokiais atvejais žudydavo žymiai mažesni skaičiais. Taip pat žudydavo, jei jau nebūdavo kitokių "progu". III internacionalo garbei ir kad geriau sektusi vykdyti Sovietų Rusijoje visokias programas.

Viena diena mus iš kameros, kuri buvo pati mažoji ir paskirta sergantiems, išvarė ir su kitais 60 kalinių nuvedė į pogrindį. Eidami ner kiemą mes turėjome būti "linksmi ir patenkinti". nes taio buvo įsakyta. Kai kuriuos jaunesnius net vertė pašokti. Po visos "linksmosios" dalies jie išrinko 80 metų senelį katalikų kunigą ir vertė šokti tango. Senelis atsisakė niekad nešokęs ir nemokęs. Jis pareiškė verčiau pasimelsti už milicininkus. Tai ištarus kunigui, kalėjimo sargybos viršininkas Esbires sušuko: "Mes tave išmokysime šokti". Iš kalinių jis išrinko gražiausią moterį, vieno gimnazijos mokytojo žmoną, kurios vyras buvo sušaudytas prieš kelias dienas. Ji taip pat atsisakė šokti su seneliu kunigu. Tada milicininkai abudu išrenė nuogus ir tol plakė, kol juodu abudu numirė. Tu nelaimingųjų lavonai tris dienas gulėjo kalėjimo kieme. Juos matydami kai kurie kaliniai pamišo..."

"XX Amž."

kaskart vis daugiau grumoją Nigerijai ir Prancūzijos kolonijoms vakarinėje Afrikoje. Vandenyne plotai mažėja visur. Tas labiausiai žymų didžiųjų ežerų sūsaus vandens klostuose. Didelis ežeras Utah valstybėje savo plotu turėjo 7,980 ketvirtinių mylių 1915 m., o dabar jo plotas užima jau tik 1,740 ketv. mylių. 1849 m. Afrikoj atrastas ežeras Ngami buvo 70 mylių ilgio ir 10 mylių pločio, paskui sumažėjo iki 20 mylių ilgio ir 4 mylių pločio, o praėjusią vasarą jis visai išnyko; yra jo vietoj tik plotelis skysto dumblo. 1850 m. vidurinėj Afrikoj nrie didelio ežero Čado kranto išsistatė miestai. Ežeras tas dabar tiek sumažėjo, kad miestai nuo ežero yra jau 35 mylių tolimoje. Kaspijos jūrų plotas per pastaruosius 25 metus sumažėjo 10%.

Visu tuo remdamasis profesorius Stabbinge pranašauja mūsų žemei nematą ateitį, tokią, kokioj savo laiku atsidūrė planeta Marsas. Dabar randami ant Marso kanalai negalėjo atsirasti patys savaime. Ant tos planetos turėjo gyventi žmonės. Kada planetos klimatas ėmė keistis ir vanduo nykti, kada išdžiūvo upeliai ir mažesnieji ežerai — žmonės kasė kanalus, iš didesnių vandenynų vandenį vesdami ten, kur jo trūko. Bet kada vanduo visur išsibaigė, tada planeta išdžiūvo, klimatas atšalo ir net planetos buvusi gyvybė turėjo pražūti.

Ton linkmėn eina ir mūsų planeta žemė. Kol mūsų žemė sulauks Marso likimo — praeis dar daug

LIETUVOJE ISTEIGS AUKŠTAJĄ TECHNINIO MOKYKLĄ

Šiuo metu Lietuvoje veikia kelios aukštosios mokyklos, kurios ruošia įvairių šakų specialistus.

Lienos mėnesio pradžioje Lietuvos inžinierių draugija iteikė vyriausybei tam tikrą raštą, kuriame išdėsto reikala steigti Lietuvoje aukštąją techninės mokyklą. Šią mokyklą rašte prašoma kaip galima greičiau įsteigti. Mat, Lietuvoje šiuo metu yra tik 400 inžinierių, tuo tarpu kai reikėtų dar tiek pat.

Telefonas: Plaza 1350.
IONAS GREBLIAUCKAS
Graborius ir Balsamuotojas
423 S. Paca Street
BALTIMORE, MD.

YES! \$45.95 NOW BUYS **TELEDIAL** AUTOMATIC TUNING

SEE THIS SENSATIONAL RADIO VALUE TODAY!

NEW **Grunow** FOR 1938
EASY TERMS
PLENTY OF TIME TO PAY!
● Never such a low price for true "Teledial" Automatic tuning.
● Tunes 10 stations in 10 seconds; station buttons can be changed at will!
● Gets American, foreign, police, amateur and aviation broadcasts.
● New Banjo-type cabinet design in rich, beautifully matched, plain and fancy grain walnut.
● Five powerful tubes.
● Three position tone control.
Grunow short wave antenna \$5 additional.

UNION ELECTRICAL SUPPLY CO. INC.

92 HIGH STREET, BOSTON, MASS.
SAMUEL KAUFMAN, Prez. ir Kasininkas.
Telefonas Liberty 2337

BROCKERT'S ALE

PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ MIEŽIŲ

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei norite atsigerti skanaus alaus ar ale, kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų miežių, atėję į tavernus ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Paragavę BROCKERT'S — jo visuomet reikalausite.

Brockert's ALE

60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.

Telefonas
Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South Boston

PHONE
So. Boston
2271

JAMES B. COTTER
GRABORIUS

12 Freeman St.,
Stoughton, Mass.
Biznio Tel. 236-W
Namų Tel. 236-R